

{Logo uczelni}

Załącznik nr 2
do uchwały nr 66/2019
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.

Ocena programowa

Profil praktyczny

Raport samooceny

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej oceniany kierunek studiów:

Wyższa Szkoła Gospodarki i Zarządzania w Mielcu

Nazwa ocenianego kierunku studiów: ekonomia

1. Poziom/y studiów: studia I stopnia (licencjackie)
2. Forma/y studiów: studia niestacjonarne
3. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek¹:

W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny:

- a. Nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Nazwa dyscypliny wiodącej	Punkty ECTS	
	liczba	%
Ekonomia i finanse	142-160 (w zależności od specjalności)	76-86

- b. Nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

L.p.	Nazwa dyscypliny	Punkty ECTS	
		liczba	%
1.	Nauki o zarządzaniu i jakości	27-45 (w zależności od specjalności)	14-24

Na studiach prowadzone jest kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela

NIE

---

¹Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych, Dz.U. 2018poz. 1818.

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów

- W zakresie wiedzy student:

1. Zna elementarną terminologię używaną w naukach ekonomicznych i rozumie jej źródła
2. Rozumie miejsce ekonomii w systemie nauk społecznych oraz jej relacje do innych nauk społecznych
3. Zna najważniejsze nurty ekonomiczne, ich koncepcje i stosowane w ich obrębie metody analizy
4. Zna typowe rodzaje struktur i instytucji społecznych, prawnych i ekonomicznych oraz rozumie ich wzajemne powiązania
5. Zna podstawy ekonomiki, organizacji, tworzenia i rozwoju przedsiębiorstw, jak również elementarne mechanizmy zarządzania strategicznego i procesów w przedsiębiorstwach oraz mechanizmy finansowania i gospodarki finansowej przedsiębiorstw
6. Posiada podstawową wiedzę dotyczącą funkcjonowania ram prawno-instytucjonalnych gospodarki oraz społecznych, politycznych i regionalnych uwarunkowań stymulowania wzrostu potencjału gospodarczego i innowacyjnego
7. Posiada wiedzę umożliwiającą ocenę procesów ekonomicznych z perspektywy regionalnej, krajowej i międzynarodowej oraz ujmowanie tych procesów w perspektywie historycznej
8. Zna podstawowe metody analizy ilościowej wykorzystywane w badaniach społeczno-ekonomicznych oraz w praktyce gospodarczej
9. Zna podstawową terminologię z zakresu finansów i rachunkowości oraz rozumie istotę procedur rachunkowości oraz mechanizmy funkcjonowania instytucji i rynków finansowych tworzących sferę otoczenia podmiotów gospodarczych
10. Rozumie znaczenie etycznych uwarunkowań prowadzenia działalności gospodarczej oraz pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności intelektualnej.

- W zakresie umiejętności student:

1. Potrafi zanalizować i zinterpretować przebieg i skutki zjawisk ekonomicznych, społecznych i finansowych oraz wskazać ich wzajemne zależności i powiązania
2. Potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną z zakresu ekonomii, zarządzania i finansów do analizy problematyki życia gospodarczego w skali makro i mikro oraz formułowania konkluzji możliwych do wykorzystania w procesach decyzyjnych
3. Posiada podstawowe umiejętności badawcze, analityczne i prognostyczne pozwalające na identyfikację, pomiar i ocenę czynników determinujących przebieg procesów ekonomicznych oraz skutków decyzji ekonomicznych podejmowanych przez władze publiczne oraz uczestników życia gospodarczego
4. Potrafi w sposób spójny i klarowny przedstawić ustnie i pisemnie argumenty i wyrazić opinie dotyczące zjawisk ekonomicznych z wykorzystaniem terminologii właściwej dyscyplinom nauk ekonomicznych: ekonomii, zarządzaniu i finansom.

5. Potrafi tworzyć sprawozdania, analizy, raporty stanowiące podstawę dla określania celów organizacji i formułowania jej strategii oraz wspierających proces bieżącego podejmowania decyzji ekonomicznych
  6. Potrafi analizować i ewaluować realizowane przez siebie działania podejmowane w sferze gospodarczej oraz identyfikować kluczowe problemy i obszary wymagające podjęcia działań modyfikujących
  7. Posiada umiejętności organizacyjne oraz planistyczne konieczne dla realizacji sformułowanych celów oraz związanych z nimi prac projektowych i operacyjnych
  8. Posiada umiejętność pracy zespołowej w celu wypracowywania rozwiązań problemów ekonomicznych
  9. Potrafi wykorzystywać w praktyce wiedzę z zakresu metodologii planowania i kształtowania procesów ekonomicznych, pomiaru i ewidencji zjawisk ekonomicznych, procedur i uwarunkowań podejmowania decyzji oraz kompetencji nabytych w trakcie praktyki zawodowej
  10. Potrafi prawidłowo posługiwać się normami i regulacjami o charakterze prawnym, zawodowym i etycznym w procesach rozwiązywania konkretnych zadań ekonomicznych
  11. Potrafi wykorzystywać narzędzia informatyczne, programy komputerowe oraz środowisko internetowe jako instrumenty wsparcia procesów ewidencyjnych, analitycznych i decyzyjnych
  12. Potrafi posługiwać się językiem obcym w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych właściwych dla kierunku ekonomia na poziomie B2 według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.
  13. Potrafi uzupełniać i udoskonalać nabytą wiedzę i umiejętności w wyniku rozumienia potrzeby uczenia się przez całe życie
- W zakresie kompetencji społecznych student:
    1. Jest gotów współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role
    2. Jest gotów określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania
    3. Jest gotów prawidłowo identyfikować i rozstrzygać dylematy związane z wykonywaniem zawodów ekonomicznych, menedżerskich i finansowych
    4. Jest gotów uczestniczyć w przygotowaniu projektów gospodarczych, uwzględniając aspekty prawne i ekonomiczne
    5. Jest gotów myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy.
    6. Jest przygotowany do krytycznego myślenia służącego weryfikacji pozyskiwanych informacji oraz ich źródeł.
    7. Jest gotów uznawać znaczenie implementacji wiedzy w życiu zawodowym w trakcie rozwiązywania problemów praktycznych oraz potrzebę sięgania pod zewnętrzne eksperckie źródła wiedzy.
    8. Jest gotów do odpowiedzialnego wypełniania swojej roli zawodowej oraz kierowania się przy ich wypełnianiu zasadami etyki zawodowej.
    9. Jest gotów uczestniczyć aktywnie w działaniach na rzecz środowiska społecznego kierując się przy tym interesem publicznym

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
Tadeusz Matuszkiewicz	Dr/Rektor
Andrzej Prusek	Prof. Dr hab./Prorektor
Andrzej Skowron	Dr/Dziekan
Maria Sukiennik-Pająk	Mgr/Kanclerz
Bożena Maziarz	Mgr/Kierownik dziekanatu

Spis treści

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów	3
Wskazówki ogólne do raportu samooceny	7
Prezentacja uczelni	8
Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu praktycznym	9
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	9
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	15
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	22
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	27
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	34
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	36
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	38
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	40
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	42
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	44
Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów	48
Część III. Załączniki	50
Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów	50
Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających	55

Wskazówki ogólne do raportu samooceny

Raport samooceny przygotowywany przez uczelnię jest jednym z podstawowych źródeł informacji wykorzystywanych przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w procesie oceny programowej. Jego głównym celem jest prezentacja koncepcji i programu studiów, uwarunkowań jego realizacji oraz miejsca i roli kształcenia w otoczeniu społecznym i gospodarczym, w odniesieniu **do szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia** określonych w załączniku do Statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, a także refleksja nad stopniem spełnienia tych kryteriów.

Istotnymi cechami raportu samooceny jest analityczne i autorefleksyjne podejście do prezentowanych w nim treści oraz poparcie przedstawianych w raporcie aspektów programu studiów i jego realizacji specyficznymi przykładami stosowanych rozwiązań, ze szczególnym uwzględnieniem wyróżniających je cech oraz dobrych praktyk. Raport powinien być zwięzły, w części I jego objętość nie powinna przekraczać 40 000 znaków.

We wzorze raportu samooceny zawarte zostały wskazówki mówiące o tym, co warto rozważyć i do czego odnieść się w raporcie. Zwrócono w nich uwagę na te elementy, odpowiadające szczegółowym kryteriom oceny programowej i przyjętym standardom jakości, do których odniesienie się umożliwi dokonanie pełnej samooceny, a następnie przeprowadzenie rzetelnej oceny przez zespół oceniający PKA.

Wskazówek tych nie należy traktować jako obligatoryjnych dla uczelni przygotowującej raport samooceny. Uczelnia w samoocenie każdego kryterium ma prawo w pełni autonomicznie przedstawiać kluczowe czynniki uwiarygadniające jego spełnienie. Wyłącznym celem wskazówek jest pomoc w zrozumieniu istoty każdego z kryteriów, wskazanie informacji najważniejszych dla procesu oceny oraz zainspirowanie do formułowania pytań, na które warto poszukiwać odpowiedzi w procesie samooceny i opracowywania raportu, a także w celu doskonalenia jakości kształcenia na ocenianym kierunku.

Należy pamiętać, że zgodnie z § 17 ust. 3 statutu PKA z dnia 13 grudnia 2018 r. ze zm., Uczelnia powinna opublikować raport samooceny na swej stronie internetowej przed wizytacją zespołu oceniającego.

Prezentacja uczelni

Wyższa Szkoła Gospodarki i Zarządzania jest uczelnią niepubliczną prowadzącą aktualnie studia I stopnia na kierunku ekonomia. Ze względu na preferencje studentów, z których ogromna większość jest osobami pracującymi, od wielu lat studia te mają wyłącznie charakter niestacjonarny. Kierunek ekonomia funkcjonuje w Mielcu nieprzerwanie od początku istnienia Uczelni od 1999 roku. Przejściowo siedzibą Uczelni był Kraków, co związane było z planami rozpoczęcia prowadzenia studiów w Krakowie. W związku z nieuruchomieniem studiów w Krakowie spełniając zalecenia Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego od 20 grudnia 2021 roku siedzibą WSGiZ jest ponownie Mielec, zaś nazwa uczelni została skrócona do: „Wyższa Szkoła Gospodarki i Zarządzania”. Na kierunku ekonomia w Mielcu studiuje w ostatnich latach przeciętnie około 150 studentów. WSGiZ kształci studentów na jednym kierunku oraz na studiach podyplomowych.

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu praktycznym

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Misją naszej uczelni jest zapewnienie studentom wszechstronnego rozwoju intelektualnego i fachowego w zakresie nauk ekonomicznych oraz staranne przygotowanie absolwentów do efektywnego i profesjonalnego wykonywania zawodu ekonomisty w warunkach integracji europejskiej. Z kolei główne cele strategiczne WSGiZ odnoszą się do zbudowania silnej marki regionalnej uczelni, przygotowującej absolwentów do wejścia na lokalny rynek pracy w oparciu o wysokie standardy kształcenia i uzyskanie zaawansowanych kompetencji profesjonalnych w szerokim obszarze ekonomii, finansów i zarządzania, odpowiadających potrzebom regionalnych pracodawców, a w szczególności przedsiębiorstw ze Specjalnej Strefy Ekonomicznej „Euro-Park” w Mielcu, jak również pozostałych podmiotów prowadzących działalność gospodarczą oraz różnorodnych instytucji publicznych i organizacji pozarządowych.

Przygotowana na naszej uczelni koncepcja kształcenia jest kompatybilna z wyżej wskazaną misją oraz celami strategicznymi. Z racji specyfiki uwarunkowań nasza uczelnia ukierunkowana jest na regionalny rynek pracy i przygotowuje studentów do podjęcia pracy w obszarach, na które istnieje zapotrzebowanie lokalnych pracodawców. Stwarzamy możliwości łączenia pracy z nauką w ramach studiów niestacjonarnych, co dla wielu osób stanowi jedyną możliwość uzyskania w swoim regionie zamieszkania wyższego wykształcenia ze względów finansowych oraz ze względu na optymalną formułę dla ich budżetu czasu. Równocześnie pragniemy zauważyć, że jesteśmy aktualnie jedyną uczelnią prowadzącą zajęcia dydaktyczne w ramach studiów wyższych licencjackich w powiecie mieleckim. O dopasowaniu naszej oferty do lokalnych potrzeb świadczy nasza nieprzerwana działalność od założenia uczelni w 1999 roku. Wszystkie inne próby podjęcia kształcenia na poziomie studiów wyższych przez inne uczelnie zakończyły się natomiast niepowodzeniem. Nasi absolwenci w znacznej liczbie pełnią dziś funkcje kierownicze w działających lokalnie firmach, sieciach handlowych, są ekonomistami pracującymi jako urzędnicy w urzędach państwowych oraz samorządowych i instytucjach im podległych (agencja rozwoju regionalnego MARR, obsługa ekonomiczna szkół, szpitala, podmiotów kulturalnych, sportowych), jak również organizacjach pozarządowych. Nasi absolwenci o kompetencjach ekonomiczno-finansowych pracują zaś jako specjaliści w działach finansowo-ekonomicznych przedsiębiorstw i biurach rachunkowych. W ciągu dwudziestu czterech lat działalności naszej uczelni w Mielcu, mimo małych rozmiarów WSGiZ, absolwentami naszego kierunku ekonomia zostało sporo ponad 2 tysiące naszych studentów, którzy w ogromnej części pełnią dziś funkcje menedżerskie i specjalistyczne w naszym subregionie obejmującym powiat mielecki. Udział naszych absolwentów w życiu gospodarczym i instytucjonalnym jest zatem w lokalnej skali w powiecie mieleckim o całej populacji liczącej nieco ponad 100 tys. osób bardzo duży.

Nasza koncepcja kształcenia zakłada podejście holistyczne, oparte na silnych i szerokich podstawach wiedzy ekonomicznej (makroekonomia, mikroekonomia, międzynarodowe stosunki gospodarcze, integracja europejska, historia gospodarcza, geografia gospodarcza, polityka rozwoju, finanse publiczne, matematyka, statystyka, ekonometria, prognozowanie), aplikowane w taki sposób, aby nasi absolwenci posiadali odpowiednie podstawy teoretyczne i metodyczne służące jak najgłębszemu zrozumieniu powiązań pomiędzy faktami, obiektami i zjawiskami ekonomicznymi. Wraz z wykładami z etyki zagadnienia te umieszczane są w kontekście współczesnych wyzwań cywilizacyjnych. Wszystkie te obszary odnoszone są zarazem do zagadnień związanych z praktyką gospodarczą, tak aby w swojej działalności zawodowej studenci potrafili analizować przebieg procesów ekonomicznych w makrootoczeniu i ich wpływ na podmioty w których pracują. Odbywa się to

częściowo przez zajęcia w formie ćwiczeń (makroekonomia, mikroekonomia, integracja europejska, polityka rozwoju, statystyka, ekonometria, prognozowanie), gdzie studenci w praktyczny sposób wykorzystują nabytą wiedzę teoretyczną i nabywają umiejętności zastosowania tej wiedzy. Całościowemu spojrzeniu na przedsiębiorstwo lub inną organizację służy realizacja jako przedmiotu kierunkowego zarządzania. Jako uczelnia ekonomiczna szczególną uwagę przywiązujemy do przekazania studentom wszechstronnej wiedzy z zakresu tworzenia i rozwoju przedsiębiorczości (przedmiot: działalność gospodarcza obejmujący wykłady i ćwiczenia). Wiedza studentów z zakresu ekonomii, uzupełniona jest o konieczne w praktyce gospodarczej kompetencje z zakresu zarządzania, finansów i prawa. Dzięki temu profil wykształcenia naszego absolwenta zakłada nabycie wszechstronnych kompetencji i umiejętności, umożliwiających elastyczne funkcjonowanie na rynku pracy, zdolność do adaptacji w warunkach zmieniającego się zapotrzebowania pracodawców na różne umiejętności pracowników i szerokie podstawy dla dalszego rozwoju kompetencji w ramach ciągłego procesu kształcenia przez cały okres aktywności zawodowej.

Nasi absolwenci przygotowani są do wykonywania zawodu ekonomisty będącego specjalistą w zakresie gospodarowania zasobami ludzkimi, finansowymi i materialnymi. Powinni oni posiadać zaawansowane umiejętności z zakresu pozyskiwania, przetwarzania i analizy informacji w celu praktycznego wykorzystania ich w ramach podejmowania racjonalnych decyzji ekonomicznych. Ich wiedza w połączeniu z nabytą praktyką powinna predestynować ich do objęcia funkcji menedżerskich i specjalistycznych w przedsiębiorstwach, instytucjach publicznych i organizacjach pozarządowych. W alternatywnej ścieżce rozwoju zawodowego powinni oni zarazem posiadać kompetencje umożliwiające podjęcie własnej działalności gospodarczej. Nabyta w ramach studiów licencjackich wiedza powinna umożliwiać kontynuację kształcenia na studiach II stopnia. Swobodne poruszanie się w zglobalizowanym świecie wymaga także od naszych absolwentów uzyskania znajomości języka obcego (angielskiego) na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy.

W odpowiedzi na strukturę zapotrzebowania na ekonomistów w regionie mieleckim przygotowaliśmy kilka specjalności ukierunkowujących kompetencje studentów według potencjalnych obszarów zatrudnienia. Dla studentów wiążących swoją ścieżkę rozwoju zawodowego z pracą w przedsiębiorstwach produkcyjnych i usługowych, sieciach handlowych lub też planujących podjąć własną działalność gospodarczą przygotowaliśmy specjalność z zakresu zarządzania produkcją i logistyką. Ekonomiści kończący tę specjalność poza szeroką podstawą wiedzy ekonomicznej, nabywają specjalistyczne kompetencje z zakresu gospodarowania zasobami ludzkimi, finansowymi i materialnymi. Nabywają umiejętności efektywnego ekonomicznie planowania procesów materiałowych na produkcji (z zastosowaniem *lean management*), efektywnego zarządzania łańcuchami dostaw i gospodarką magazynową, polityki jakości, stosowania narzędzi marketingowych umożliwiających skuteczną sprzedaż produktów i towarów, zarządzania strategicznego i zasobami ludzkimi, negocjacji, analizy sytuacji ekonomicznej, czy też kalkulacji związanej z wszystkimi obszarami funkcjonowania przedsiębiorstw, pracy w systemie projektowym, a także znajomości potrzebnych w praktyce gospodarczej przepisów prawnych.

Dla studentów zamierzających rozwijać się zawodowo w obrębie sektora publicznego w instytucjach państwowych i samorządowych przygotowaliśmy możliwości kształcenia w ramach specjalizacji z zakresu gospodarki i administracji publicznej. Ekonomiści ukierunkowani na pracę w sektorze publicznym uzupełniają swoją wiedzę ekonomiczną pozyskując specjalistyczne kompetencje z zakresu przygotowania i realizacji projektów, zarządzania strategicznego i zasobami ludzkimi, funkcjonowania samorządu terytorialnego i gospodarki regionalnej, gospodarki komunalnej i mieszkaniowej,

finansów samorządowych i organizacji systemu administracji oraz programowania rozwoju Unii Europejskiej.

Z kolei dla studentów planujących rozwijać się zawodowo w instytucjach finansowych, w działach ekonomiczno-finansowych przedsiębiorstw oraz w biurach rachunkowych stworzyliśmy specjalizację z rachunkowościowo-bankową, w ramach której pozyskują pogłębione fachowe kompetencje z zakresu analizy ekonomicznej i analizy sprawozdań finansowych, metod kalkulacji stosowanych w rachunkowości zarządczej, rachunkowości finansowej, podatkowej i bankowej, bankowości i zarządzania ryzykiem bankowym.

Koncepcja kształcenia WSGiZ odzwierciedla cele związane z permanentnym kreowaniem interakcji z otoczeniem wpisujących się w model bliskich relacji z interesariuszami, co służyć ma zachowaniu kompatybilności naszego profilu kształcenia z potrzebami lokalnego otoczenia społeczno-gospodarczego.

Przygotowany zakres specjalizacji ekonomistów będących absolwentami naszej uczelni odzwierciedla szerokie spektrum kompetencji wymaganych od ekonomistów na regionalnym rynku pracy przez lokalnych pracodawców. Pozostajemy zarazem w bliskich relacjach z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi, dostosowując naszą ofertę dydaktyczną do zgłaszanych potrzeb. Przygotowanie specjalności obejmującej zagadnienia zarządzania produkcją w aspekcie ekonomicznym odbyło się na wniosek działu kadr i menedżerów średniego szczebla Polskich Zakładów Lotniczych w Mielcu, gdzie wykształcenie na poziomie wyższym zamierzała uzupełnić średnia kadra kierownicza i ekonomiści zatrudnieni w działach planowania, a także przygotowujący do pracy w nowoczesnym przemyśle mieli być przyszli pracownicy PZL w Mielcu. W związku z dynamicznym rozwojem działów i centrów logistycznych w regionie zdecydowaliśmy rozszerzyć specjalność o zagadnienia logistyczne, tak aby na ekonomiczne aspekty funkcjonowania przedsiębiorstw patrzeć z szerszej i wieloaspektowej perspektywy. Uznaliśmy że procesy zarządzania produkcją należy postrzegać w ścisłym powiązaniu z procesami logistycznymi. W rezultacie zmodyfikowaliśmy naszą specjalność tworząc „zarządzanie produkcją i logistyką”.

Lokalni pracodawcy są dla naszej uczelni kluczowym interesariuszem, mającym zasadniczy wpływ na przebieg praktyk studenckich, uczestnicząc w naszych konferencjach, finansując studia swoim pracownikom. Współpracujemy również z mikrobiznesem, między innymi poprzez Cech Rzemiosł Różnych w Mielcu. Należy również zauważyć, że niektóre przedmioty realizowane są przez osoby pracujące w firmach, z którymi współpracujemy. Np. zajęcia z zakresu *lean management* prowadzi u nas wieloletni dyrektor techniczny PZL-Mielec, odpowiedzialny za wdrażanie procedur *lean management* w tej firmie.

Bieżące trendy na rynku pracy analizujemy we współpracy z Mielecką Agencją Rozwoju Regionalnego. Organizujemy wspólne konferencje poświęcone lokalnemu rynkowi pracy, uczestniczymy wspólnie w promocji studiów podyplomowych, nasi pracownicy wspierają MARR przy realizacji projektów badawczych dotyczący zapotrzebowania na kompetencje w regionie. Regionalne i lokalne samorządy oraz regionalni pracodawcy uczestniczą w organizowanych przez WSGiZ konferencjach, będących forami wymiany myśli i koncepcji dotyczących gospodarki regionalnej. Wśród interesariuszy zewnętrznych z którymi współpracujemy na różnych polach mających wpływ na kształt naszej koncepcji kształcenia są również Powiatowy Urząd Pracy, regionalne szkoły średnie oraz lokalne media. Współpracujemy także z innymi uczelniami, zwłaszcza z Uniwersytetem Ekonomicznym w Krakowie z którego niektórymi katedrami organizowaliśmy wspólnie konferencje naukowe i wydawaliśmy wydawnictwa pokonferencyjne. Współpraca ta ma także na celu wykorzystanie niektórych wiodących w skali kraju wzorców kształcenia wypracowanych na UE w Krakowie.

Kluczowym interesariuszem jest dla nas Samorząd Studencki, który uczestniczy w posiedzeniach Senatu WSGiZ i z którym na bieżąco konsultujemy się w sprawach oferty programowej uczelni. Utrzymujemy kontakt z wieloma naszymi absolwentami poprzez Klub Absolwenta, będąc otwartym na ich sugestie i wnioski w zakresie modyfikacji profilu kształcenia. Z inicjatywami wprowadzania nowych przedmiotów wychodzi również kadra dydaktyczna, w tym nauczyciele łączący realizację zajęć dydaktycznych z praktyką zawodową w różnych obszarach gospodarki.

Uczelnia współpracuje również w Biurze Informacji o Funduszach Europejskich Podkarpackiego Urzędu Marszałkowskiego, organizując spotkania studentów z pracownikami biura służące informacji o dofinansowaniu rozwoju zawodowego studentów i dofinansowaniu działalności biznesowej.

Cechą wyróżniającą koncepcji kształcenia przyjętej na kierunku ekonomia przez Wyższą Szkołę Gospodarki i Zarządzania jest zatem ścisłe powiązanie profilu kształcenia z potrzebami lokalnych pracodawców poprzez uwzględnienie wybitnie przemysłowego charakteru subregionu mieleckiego. Uruchomienie specjalności zorientowanej na zintegrowane zarządzanie procesami produkcyjnymi i logistycznymi było odpowiedzią na zapotrzebowanie firm zlokalizowanych w Specjalnej Strefie Ekonomicznej „Euro-Park Mielec”. Jako uczelnia postanowiliśmy rozszerzać ofertę edukacyjną w tym kierunku. Dlatego też we współpracy z Instytutem Industry 4.0 z Warszawy przygotowaliśmy dla naszych absolwentów oraz absolwentów innych uczelni studia podyplomowe „Lean Management i Industry 4.0”. W ramach tych studiów skupiamy się na optymalizacji ekonomicznej procesów produkcyjnych oraz wykorzystaniu najnowszych technologii w procesach przemysłowych. W celu stworzenia maksymalnie praktycznej oferty zajęcia laboratoryjne będziemy realizować w wyposażonych w najnowsze rozwiązania technologiczne z zakresu robotyzacji i automatyzacji przemysłu wynajętych laboratoriach Politechniki Świętokrzyskiej. Ten unikalny program otwierać ma mielecki przemysł na najwyższej klasy innowacyjność, będącą podstawą współczesnej zglobalizowanej, konkurencyjnej gospodarki. W przemysłowy charakter subregionu mieleckiego wpisuje się również specjalność przygotowująca do pracy w działach obsługi finansowo-księgowej firm oraz w instytucjach publicznych, z których niektóre tworzą instytucjonalne otoczenie firm.

Efekty uczenia się dla kierunku ekonomia profil praktyczny w Wyższej Szkole Gospodarki i Zarządzania zgodnie z zaleceniami poprzedniego „Raportu z wizytacji” PKA o przypisaniu efektów kształcenia zgodnie z ich treścią do szerszego zakresu dyscyplin, dotyczą dziedziny nauk społecznych, w obrębie których dyscypliną wiodącą jest ekonomia i finanse, zaś dyscypliną pomocniczą nauki o zarządzaniu i jakości.

Uczelniane efekty uczenia się są kompatybilne z uniwersalnymi charakterystykami pierwszego stopnia oraz charakterystykami drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6-8 PRK. Dla kierunku ekonomia sformułowano łącznie 32 efekty uczenia się. Spośród nich 10 efektów dotyczy wiedzy, 13 umiejętności, zaś 9 kompetencji społecznych. Opis kierunku za pomocą efektów obejmuje głównie zagadnienia ekonomiczne, zarówno na poziomie makro, jak i mikro. Szereg efektów odnosi się do wiedzy i umiejętności z zakresu funkcjonowania przedsiębiorstwa (m.in. w zakresie zarządzania zasobami przedsiębiorstw w aspekcie strategicznym, procesowym i projektowym, wykorzystania metod ilościowych oraz technologii informatycznych w firmach) oraz obszaru finansów i rachunkowości.

Efekty formułowane są w sposób odpowiednio zrozumiały z użyciem terminologii właściwej dla nauk ekonomicznych, co zostało potwierdzone w poprzednim Raporcie z wizytacji PKA, która uznała sposób sformułowania efektów na kierunku ekonomia WSGiZ jako umożliwiający opracowanie systemu ich weryfikacji. Opis efektów kształcenia w wielu miejscach odnosi się do nabywania umiejętności praktycznych, takich jak umiejętności stosowania narzędzi analitycznych, jak również do

kompetencji społecznych przydatnych na rynku pracy i w dalszej edukacji (np. współdziałanie i praca w grupie). Zarazem wszelkie efekty uczenia się w zakresie wiedzy czy umiejętności zostały sformułowane w taki sposób, aby mogły być osiągnięte w procesie kształcenia jedynie poprzez kompatybilność z aktualnym stanem wiedzy w dziedzinie nauk ekonomicznych i finansowych oraz nauk o zarządzaniu.

Efekty sformułowane na poziomie poszczególnych przedmiotów i nawiązujące do specyfiki przedmiotu określone są z uwzględnieniem struktury efektów w sylabusach. W opisie niektórych przedmiotów efekty zostały ujęte w ten sam sposób, jak efekty kierunkowe. W szczególności dotyczy to efektów z zakresu kompetencji społecznych. Efekty przedmiotowe odnoszą się do efektów kierunkowych, tak że każdy efekt uczenia się o charakterze kierunkowym realizowany jest poprzez wiele (od kilku do nawet kilkudziesięciu) przedmiotów realizowanych w toku studiów. Przykładowo efekt kierunkowy „absolwent kierunku ekonomia WSGiZ zna podstawowe metody analizy ilościowej wykorzystywane w badaniach społeczno-ekonomicznych oraz w praktyce gospodarczej” osiągnięty jest poprzez efekty przedmiotowe: statystyki opisowej (znajomość parametrów opisu cech społeczno-ekonomicznych, zdolność do ich interpretacji, umiejętność estymacji na podstawie próby), ekonometria (znajomość specyfiki i budowy modelu ekonometrycznego oraz etapów modelowania z wykorzystaniem modeli dynamiki oraz współzależności) oraz prognozowanie i symulacje (znajomość metod analizy szeregów czasowych oraz dokonywanie na ich podstawie prognoz za pomocą zestawu metod predykcyjnych). Poprzedni „Raport z wizytacji” PKA stwierdzał, że analiza zależności pomiędzy efektami przedmiotowymi i kierunkowymi wskazuje na występowanie spójności tych efektów, a realizacja przedmiotów przewidzianych w toku studiów pozwala na osiągnięcie efektów kierunkowych. Dlatego też zachowaliśmy jako uczelnia ciągłość pomiędzy przyjętymi wcześniej efektami kierunkowymi i przedmiotowymi oraz tymi obowiązującymi aktualnie, dostosowując jedynie efekty kierunkowe stosownie do załącznika do wprowadzonego w 2018 roku rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego dotyczącego drugiego stopnia efektów uczenia się oraz wprowadzając efekty przedmiotowe związane z unowocześnieniem programu poprzez wprowadzenie nowych przedmiotów.

Kluczowe kierunkowe efekty uczenia się w zakresie wiedzy dotyczą znajomości elementów, współzależności i zjawisk otoczenia ekonomicznego przedsiębiorstw oraz procesów ekonomicznych i mechanizmów funkcjonowania występujących w samych przedsiębiorstwach. Przykładem takiego efektu w zakresie wiedzy jest: „absolwent kierunku ekonomia WSGiZ zna podstawy ekonomii, organizacji, tworzenia i rozwoju przedsiębiorstw, jak również elementarne mechanizmy zarządzania strategicznego i procesów w przedsiębiorstwach oraz mechanizmy finansowania i gospodarki finansowej przedsiębiorstw”. Kluczowe efekty uczenia obejmują osiągnięcie przez studenta znajomości koncepcji w teorii ekonomii i ich możliwości implementacyjnych w praktyce, terminologii właściwej ekonomii i finansom oraz nauce o zarządzaniu, nabycie podstawowej wiedzy prawnej, z zakresu metod analizy ilościowej, a także posiadanie wiedzy umożliwiającej przyjmowanie różnych poziomów perspektyw spojrzenia na procesy społeczno-ekonomiczne. Ostatni z efektów kierunkowych odnosi się do rozumienia etycznych uwarunkowań działalności gospodarczej.

Kluczowe efekty w zakresie umiejętności dotyczą rozwijania przez studentów zdolności obserwacyjnych, badawczych, analitycznych i interpretacyjnych z wykorzystaniem nabytej wiedzy teoretycznej w odniesieniu do otoczenia prawnoinstytucjonalnego i gospodarczego przedsiębiorstw oraz w odniesieniu do działań podejmowanych w samych przedsiębiorstwach. Koncentrują się one również na opanowaniu umiejętności z zakresu metodologii planowania, organizowania i ewidencjonowania procesów w podmiotach życia gospodarczego. Przykładem takiego efektu jest: „absolwent kierunku ekonomia WSGiZ posiada umiejętność wykorzystania w praktyce wiedzy z

zakresu metodologii planowania i kształtowania procesów ekonomicznych, pomiaru i ewidencji zjawisk ekonomicznych, procedur i uwarunkowań podejmowania decyzji oraz kompetencji nabytych w trakcie praktyki zawodowej”. Kluczowe efekty odnoszą się tu również do sfery komunikacyjnej w zakresie klarownej prezentacji argumentów i opinii, do zrozumienia potrzeb uczenia się przez całe życie i ciągłego nabywania nowych kompetencji, a także konkretnych umiejętności z zakresu tworzenia raportów i analiz, sporządzania planów i formułowania celów, znajomości aktów prawnych, narzędzi informatycznych i języka obcego.

Natomiast kluczowe efekty w zakresie kompetencji społecznych odnoszą się do rozwijania kompetencji w zakresie pracy grupowej oraz do zgodnego z prakseologią określania priorytetów swoich działań i rozwiązywania dylematów w swoim życiu zawodowym. Ze względu na charakter uczelni szczególnie istotnym efektem jest tu myślenie i działanie w sposób przedsiębiorczy. Odnoszą się one również do zdolności do krytycznego myślenia służącego weryfikacji pozyskiwanych informacji oraz uznania znaczenia wiedzy implementowanej w życiu zawodowym w trakcie rozwiązywania problemów praktycznych, w razie zaś potrzeby sięgania pod zewnętrzne eksperckie źródła wiedzy. Inną kwestią wskazaną jako kluczowa kompetencja społeczna jest odpowiedzialność w zakresie wypełniania obowiązków społecznych. Przykładem podejmowanych przez naszą uczelnię poza działalnością dydaktyczną inicjatyw służących osiągnięciu tego efektu o znaczeniu istotnym dla społeczności lokalnej jest współpraca z Wojskowym Centrum Rekrutacji, z którym podjęliśmy działania na rzecz utworzenia Legii Akademickiej przy WSGiZ i zorganizowaliśmy wspólnie imprezy promocyjne. Efekty w tym zakresie kompetencji społecznych akcentują również odpowiedzialność w zakresie pełnienia ról zawodowych oraz kierowanie się w nich etyką zawodową. Ma to szczególne znaczenie w przypadku praktycznego i związanego z życiem gospodarczym profilu kierunku ekonomia w WSGiZ.

Kluczowe efekty uczenia się zostały sformułowane przez WSGiZ w taki sposób, aby uczenie się w ramach programu kształcenia było maksymalnie adekwatne do praktycznego profilu uczelni umożliwiającego zdobycie odpowiednich praktycznych kwalifikacji przydatnych w karierze zawodowej i wymaganych przez pracodawców na rynku pracy. Znajdują one odzwierciedlenie w efektach przypisanych do poszczególnych przedmiotów, w ramach których student zdobywa kwalifikacje w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i optymalizacji procesów w firmie (zwłaszcza w ramach specjalności zarządzanie produkcją i logistyką), w zakresie prowadzenia rachunkowości i zarządzania finansami (zwłaszcza w ramach specjalności rachunkowość i bankowość) oraz w zakresie gospodarki i procedur w publicznych instytucjach stanowiących otoczenie przedsiębiorstw (zwłaszcza w ramach specjalności gospodarka i administracja publiczna). Przykładem nabywania umiejętności praktycznych jest nauka obsługi programów komputerowych wspomagających prowadzenie działalności gospodarczej i rozliczeń podatkowych wpisująca się w realizację efektu uczenia się „absolwent kierunku ekonomia WSGiZ potrafi wykorzystywać narzędzia informatyczne, programy komputerowe oraz środowisko internetowe jako instrumenty wsparcia procesów ewidencyjnych, analitycznych i decyzyjnych”. Efekt ten realizowany jest poprzez efekty przedmiotowe: technologii informacyjnych, prognozowania i symulacji, programów komputerowych w rachunkowości oraz przygotowania i zarządzania projektami. W trakcie zajęć z przedmiotu „technologia informacyjna” student nabywa umiejętności sformułowane w efektach: „sprawne posługiwanie się edytorem tekstu i arkuszem kalkulacyjny” oraz „poruszanie się po Internecie w celu wyszukiwania przydatnych informacji z zachowaniem praw autorskich”. Podczas zajęć z przedmiotu ”programowanie i symulacje” student nabywa umiejętności sformułowane w efekcie „umiejętność wykorzystania arkusza kalkulacyjnego do wykonywania analizy i weryfikacji prognoz ekonomicznych, marketingowych i finansowych”. W ramach zajęć z przedmiotu ”programy komputerowe w rachunkowości” studenci realizują efekt dotyczący umiejętności obsługi programów służących

doprowadzenia ksiąg rachunkowych oraz przygotowania niezbędnych raportów, naliczania wynagrodzeń, prowadzenia ewidencji środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych.

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Uporządkowanie wskazań do jakich dyscyplin odnoszą się efekty kształcenia ocenianego kierunku. Rozszerzenie w systemie Pol-on zakresu dyscyplin o dyscyplinę finanse i nauki o zarządzaniu.	W systemie Pol-ON wprowadzono po poprzedniej wizytacji jako dyscypliny pomocnicze finanse oraz nauki o zarządzaniu. Natomiast aktualnie w raporcie samooceny jako podstawową dyscyplinę wskazano „Ekonomię i finanse”. Jako pozostałe dyscypliny wskazano „nauki o zarządzaniu i jakości”.
2.	Efekty kształcenia do modułu praktyk powinny zostać uszczegółowione, zgodnie z przyjętą koncepcją realizacji praktyk zawodowych na kierunku ekonomia na profilu praktycznym.	Wprowadzenie nowego sylabusu dla modułu praktyk zawierającego szczegółowe efekty uczenia się. W odniesieniu o praktyk wskazano efekty w obszarze wiedzy, efektów w obszarze umiejętności oraz efektów w obszarze kompetencji społecznych.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Konstrukcja programu studiów i zakres treści programowych ukierunkowane są w WSGiZ na osiągnięcie kierunkowych efektów uczenia się. Efekty te mają być realizowane poprzez osiągnięcie efektów przedmiotowych. W ramach programu wyróżnić można trzy zasadnicze moduły przedmiotów: grupa A obejmująca treści podstawowe, grupa B obejmująca treści kierunkowe oraz grupa C obejmująca treści specjalnościowe. W ramach tej ostatniej grupy przedmiotów znajdują się przedmioty do wyboru. Poprzez wybór zajęć kwalifikowanych do ścieżki danej specjalności student uzyskuje stosowną liczbę punktów ECTS, pozwalającą na uzyskanie dyplomu z określoną specjalnością.

Treści programowe zawarte są w sylabusach poszczególnych przedmiotów stanowiących integralną część programu studiów. Komplet sylabusów w sposób szczegółowy ukazuje, w jaki sposób treści programowe oraz metody dydaktyczne i formy kontroli efektów uczenia się dotyczące

poszczególnych zajęć tworzą spójny system realizacji przyjętej przez WSGiZ koncepcji kształcenia oraz przyczyniają się do osiągnięcia kierunkowych efektów uczenia się.

Kluczowe treści kształcenia obejmują zakres dyscyplin ekonomii i finansów oraz nauk o zarządzaniu i jakości. W trakcie pierwszych trzech semestrów studiów uczelnia realizuje przedmioty obejmujące treści podstawowe i kierunkowe. Treści te przekazywane są w ramach przedmiotów kształtujących podstawową siatkę pojęciową i wiedzę dotyczącą kluczowych koncepcji w obrębie poszczególnych przedmiotów istotną dla przyszłych ekonomistów. W obrębie tych zajęć przekazywana jest teoria pozwalająca zrozumieć różne współzależności w ramach ekonomii i zarządzania, co służyć ma kształtowaniu wśród studentów holistycznego, wielostronnego podejścia do problemów życia gospodarczego. Jednocześnie wiele z tych teoretycznych przedmiotów obejmuje oprócz wykładów również ćwiczenia, co przekładać ma się na umiejętność praktycznego zastosowania nabytej wiedzy przy analizie problemów i dylematów pojawiających w trakcie życia zawodowego.

Ogólnym podstawom wiedzy ekonomicznej służą treści kształcenia takich przedmiotów jak: mikroekonomia, podstawy makroekonomii, międzynarodowe stosunki gospodarcze, finanse publiczne i rynki finansowe, ekonomia integracji europejskiej, polityka rozwoju, polityka społeczna, historia gospodarcza, geografia ekonomiczna. W ramach ćwiczeń z mikroekonomii, podstaw makroekonomii, ekonomii integracji europejskiej i polityki rozwoju studenci uczą się aplikować wiedzę nabytą podczas wykładów do praktycznej analizy otoczenia gospodarczego. Ekonomisci przyswajają zarazem podstawową wiedzę z zakresu metod ilościowych, która mogą wykorzystywać w praktyce zawodowej w ramach przeprowadzania analiz i tworzenia prognoz. Przekazaniu stosownych treści służą wykłady i ćwiczenia z: matematyki, statystyki opisowej, ekonometrii oraz prognozowania i symulacji. Uzupełnieniem treści kształcenia z zakresu ekonomii są podstawowe treści kształcenia z zakresu nauk o zarządzaniu przekazywane podczas wykładów i ćwiczeń z przedmiotów: zarządzanie, zarządzanie strategiczne, podstawy marketingu. Z kolei kluczowe treści z zakresu finansów przekazywane są w ramach wykładów i ćwiczeń z: finansów publicznych i rynków finansowych, rachunkowości, analizy ekonomicznej. Umiejętności przyswojone wraz treściami z zakresu finansów oraz nauk o zarządzaniu mają już wybitnie praktyczne zastosowanie w praktyce zawodowej. Uzupełnieniem tych treści o bardzo praktycznym zastosowaniu są treści przekazywane w trakcie przedmiotów: prawo, działalność gospodarcza oraz technologia informacyjna, a także tworząca odpowiednią perspektywę etyka i psychologia biznesu. Treści kształcenia przyszłych ekonomistów obejmują zarazem znajomość języków obcych.

Po zbudowaniu za pomocą treści kształcenia trzech pierwszych semestrów podstaw ogólnoekonomicznych w kolejnych semestrach studenci wybierają przedmioty i związaną z nimi specjalnościową ścieżkę kształcenia. Przedmioty te obejmują treści kształcenia o charakterze specjalnościowym. Treści te mają ściśle praktyczne zastosowania związane z przygotowaniem studentów do pełnienia określonych w sylwetkach absolwenta ról zawodowych. Zatem np. absolwenci specjalności „zarządzanie produkcją i logistyką” muszą przyswoić treści kształcenia z zakresu przedmiotów: zarządzanie zasobami ludzkimi, przygotowanie i zarządzanie projektami, lean management, rachunkowość zarządcza, techniki twórczego myślenia, zarządzanie jakością, zarządzanie łańcuchami dostaw, internacjonalizacja i globalizacja przedsiębiorstw, logistyka zaopatrzenia i dystrybucji, techniki negocjacji.

Absolwenci specjalności „gospodarka i administracja publiczna” przyswajają treści kształcenia z zakresu m.in.: finanse jednostek samorządu terytorialnego, gospodarka komunalna i mieszkaniowa, samorząd terytorialny w Polsce i UE, organizacja administracji publicznej, lean management, programowanie rozwoju UE, przygotowanie i zarządzanie projektami, zarządzanie zasobami ludzkimi, techniki twórczego myślenia. Absolwenci specjalności „rachunkowość i bankowość” przyswajają

treści kształcenia m.in. z zakresu przedmiotów: rachunkowość finansowa, rachunkowość zarządcza, rachunkowość podatkowa, programy komputerowe w rachunkowości, analiza sprawozdań finansowych, bankowość, rachunkowość bankowa i instytucji finansowych, zagraniczne źródła finansowania biznesu.

Uczelnia posiadała w ofercie studia stacjonarne i niestacjonarne, jednakże od wielu lat WSGiZ nie prowadzi studiów stacjonarnych z uwagi na małą liczbę studentów, którzy deklarowaliby chęć studiowania w tej formie. Studia na kierunku ekonomia w WSGiZ trwają sześć semestrów. Kończą się one uzyskaniem wyższego wykształcenia ekonomicznego z tytułem zawodowym licencjata i dają one możliwość kontynuowania nauki na studiach magisterskich oraz studiach podyplomowych. Pierwsze trzy semestry studiów są wspólne dla wszystkich specjalności i obejmują podstawy programowe z zakresu treści podstawowych i kierunkowych dla kierunku ekonomia. Łącznie zajęcia z zakresu treści podstawowych i kierunkowych obejmują 810 godzin i 115 punktów ECTS. Kolejne trzy semestry przeznaczone są głównie na realizację przedmiotów związanych z wybraną specjalnością, które studenci wybierają z listy przedmiotów do wyboru. Studenci są wówczas zobowiązani do uzyskania z przedmiotów specjalnościowych co najmniej 65 punktów ECTS. Od czwartego do szóstego semestru realizowane są seminaria dyplomowe. Szczegółowa specyfikacja z podziałem na zajęcia obowiązkowe oraz zajęcia specjalnościowe do wyboru według poszczególnych specjalności zawierają tabele przesłane wraz z programem studiów.

Lektoraty języków obcych odbywają się w wymiarze 120 godzin i kończą się egzaminem. W ofercie uczelni znajduje się kilka języków, aczkolwiek program przewiduje naukę jednego języka obcego. Od wielu lat preferowanym przez studentów językiem jest język angielski. Student zgodnie z treścią programową przypisaną do lektoratu powinien opanować posługiwanie się językiem obcym w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych właściwych dla kierunku ekonomia na poziomie B2 według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.

Program studiów WSGiZ na kierunku ekonomia w Mielcu zgodnie ze standardami kształcenia zakłada uzyskanie przez studentów 180 punktów ECTS. Liczba godzin wykładów stanowi w zależności od specjalności od 46 % do 47 % ogółu godzin zajęć realizowanych na uczelni (z wyłączeniem praktyk). Natomiast ćwiczenia, lektoraty i seminaria stanowią w zależności od specjalności od 53 % do 54 % zajęć realizowanych na uczelni (z wyłączeniem praktyk). Szczegółowe dane odnośnie udziału zajęć teoretycznych i praktycznych na poszczególnych specjalnościach zawierają tabele przesłane wraz z programem studiów.

Zajęcia odbywają się w formule zjazdów, organizowanych zazwyczaj co dwa tygodnie. Zajęcia podczas jednego zjazdu odbywają się w piątki, soboty i niedziele (w wyjątkowych przypadkach również w czwartki). Zajęcia z poszczególnych przedmiotów odbywają się zazwyczaj w blokach po 1,5 godziny. Zajęcia w piątki rozpoczynają się o godz. 16.00 i trwają do godziny 20.50. Zajęcia w soboty i niedziele rozpoczynają się o godz. 8.00 lub 9.00 i trwają maksymalnie do godz. 18.00. Czas realizacji zajęć został dostosowany do wniosków zgłaszanych przez samorząd studencki.

Grupy ćwiczeniowe liczą około 25 studentów. Władze uczelni preferują formy kształcenia w ramach zajęć realizowane w salach dydaktycznych uczelni. Przesłanką tego jest wyższa w opinii władz WSGiZ efektywność tak prowadzonego procesu dydaktycznego oraz ograniczone możliwości nabywania w trakcie kształcenia on-line kompetencji społecznych. Uczelnia dysponuje własną wewnętrzną uczelnianą siecią TEAMS, administrowaną przez informatyka naszej uczelni, z której studenci mogą korzystać w trakcie realizacji zajęć. Z wykorzystaniem technik kształcenia na odległość odbywają się pojedyncze wykłady oraz seminaria dyplomowe. Proces uczenia uwzględnia również potrzeby studentów niepełnosprawnych. Uczelnia przeprowadziła dodatkowe indywidualne zajęcia z

angielskiego dla studentów z niepełnosprawnością słuchową i ruchową. Studenci mają szeroką możliwość skorzystania z konsultacji. Etatowi nauczyciele akademicy z Mielca pełnią na bieżąco dyżury konsultacyjne. Natomiast nauczyciele akademicy spoza Mielca organizują konsultacje z wykorzystaniem uczelnianej sieci TEAMS. Studenci mają także możliwość kontaktowania się z nauczycielami akademickimi poprzez e-maile.

Zajęcia dydaktyczne realizowane są w formie wykładów i ćwiczeń oraz seminariów i prowadzone są przez nauczycieli akademickich oraz praktyków. Aktywne formy (ćwiczenia i seminaria stanowią ponad 50 % zajęć. Zajęcia teoretyczne w postaci wykładów powadzone są w dużej mierze przez nauczycieli akademickich wywodzących się z Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, zaznajomionych z aktualnymi tendencjami w zakresie teorii nauk ekonomicznych. Istotną część kadry stanowią praktycy życia gospodarczego, przekazujący studentom aktualną wiedzę praktyczną służącą realizacji kierunkowych efektów uczenia się. Wykłady, ćwiczenia i seminaria dyplomowe wymagają bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia. Natomiast uzyskanie zaliczenia z poszczególnych przedmiotów wymagają dodatkowego uczestnictwa studentów w postaci przygotowania do zajęć, studiowania literatury, przygotowywani projektów lub esejów, przygotowania do egzaminu lub zaliczenia oraz ewentualnie uczestnictwa w konsultacjach. Szacowany nakład dodatkowej pracy studenta, poza uczestnictwem w zajęciach, wskazany jest w sylabusach poszczególnych przedmiotów.

Metody kształcenia dobierane są w obrębie poszczególnych przedmiotów. Teoria z zakresu ekonomii i finansów oraz zarządzania, służąca zapoznaniu z aktualnym stanem wiedzy, terminologią oraz zależnościami między zjawiskami przekazywana jest w formie wykładów, co kształtować ma u studentów fundament siatki pojęciowej na bazie którego będą oni mogli we właściwy sposób aplikować narzędzia praktyczne. Uzupełnieniem tej formy metod kształcenia jest zlecenie studentom na niektórych przedmiotach przygotowania esejów w oparciu o analizę literatury przedmiotu. Szczególny nacisk w związku praktycznym profilem uczelni kładziony jest na zajęcia praktyczne. Zajęcia te odbywają się w ramach ćwiczeń. W trakcie tych zajęć rozwiązuje się liczne przykłady i zadania. Analizuje się case study, studenci przygotowują w zespołach prace projektowe. W WSGiZ szeroko wykorzystuje się multimedialne metody prezentacji treści w trakcie wykładów i zajęć praktycznych.

W ramach ćwiczeń WSGiZ wykorzystuje szeroko programy komputerowe, co ma służyć przyswojenie przez studentów umiejętności wykorzystania nowoczesnych narzędzi analitycznych i jest wyrazem nacisku na praktyczne funkcjonowanie w realiach gospodarczych. Poza przedmiotem „technologie informacyjne”, gdzie student nabywa umiejętność pracy w środowisku Windows, obsługi pakietu Microsoft Office (korzysta z narzędzi: Word, Excel, Power Point), oraz umiejętność poruszania się po Internecie w celu wyszukiwania przydatnych informacji z zachowaniem praw autorskich, również podczas zajęć z przedmiotu „programowanie i symulacje” student nabywa umiejętność wykorzystania arkuszy kalkulacyjnych do wykonywania analizy i weryfikacji prognoz ekonomicznych, marketingowych i finansowych. W ramach zajęć z przedmiotu „programy komputerowe w rachunkowości” studenci realizują efekt dotyczący umiejętności obsługi programów służących do prowadzenia ksiąg rachunkowych oraz przygotowania niezbędnych raportów, naliczania wynagrodzeń, prowadzenia ewidencji środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych. Podczas zajęć wykorzystywane są programy Insert: *Rachmistrz*, *Gratyfikant* i *Rewizor* z linii nexo PRO oraz linii GT. Uczelnia korzysta także z platformy Branżowych Symulacji Biznesowych Revas dla uczelni. Moduł symulacyjny „Zarządzanie firmą” wykorzystywany jest na ćwiczeniach z przedmiotu „zarządzanie strategiczne”, natomiast moduł „Zarządzanie projektami” wykorzystywany jest na ćwiczeniach z przedmiotu „Przygotowanie i zarządzanie projektami”. Symulacja realnego otoczenia

gospodarczego przy założonych zasobach własnych rozwijać ma zdolności do efektywnego prowadzenia działalności gospodarczej oraz wykonywania zadań w ramach swoich zawodowych funkcji. Z kolei narzędzia do zarządzania projektami pozwolą studentom na przyswojenie umiejętności pracy projektowej w warunkach jak najbardziej zbliżonych do realnej praktyki, co ma szczególnie znaczenie w realiach gospodarki, w której coraz więcej pracowników pracuje w systemie projektowym.

Przykładem powiązania treści i metod kształcenia z efektami uczenia się może być forma realizacji przedmiotu „zarządzanie strategiczne”. Przedmiot ten składa się z wykładów i ćwiczeń. Podczas wykładów przekazywana jest wiedza teoretyczna, co służyć ma takim efektem z zakresu wiedzy jak: znajomość terminologii stosowanej w zarządzaniu strategicznym, rozumienie podstawowych zasad i prawidłowości występujących w zarządzaniu strategicznym, rozumienie istoty zarządzania strategicznego polegającej na osiągnięciu długoterminowej przewagi konkurencyjnej. Podczas ćwiczeń student wykorzystuje podstawowe metody analizy strategicznej, posługując się jako narzędziem specjalistycznym programem komputerowym Branżowych Symulacji Biznesowych Revas, co służyć ma efektem uczenia się z zakresu umiejętności, takim jak: samodzielne opracowanie planu strategicznego i przeprowadzenie analizy strategicznej dla wybranej organizacji, wykorzystanie wiedzy teoretycznej do analizy sytuacji strategicznej przedsiębiorstwa i podjęcia właściwych decyzji strategicznych, wyrobienie odpowiednich umiejętności analitycznych i prognostycznych pozwalających na identyfikację, pomiar i ocenę czynników determinujących sytuację przedsiębiorstwa, umiejętność tworzenia stosownych analiz i raportów stanowiących podstawę do określenia celów organizacji i formułowania jej strategii, identyfikacja kluczowych problemów i obszarów wymagających podjęcia działań modyfikujących, umiejętność planistyczna konieczna do realizacji zakładanych celów. W aspekcie kompetencji społecznych student jest gotów pracować i współdziałać w grupie, jest gotów prawidłowo identyfikować i rozstrzygać dylematy związane z wykonywaniem zawodów menedżerskich, jest gotów przygotowywać projekty gospodarcze z uwzględnieniem wszelkich aspektów ekonomicznych, jest gotów wykorzystywać kompetencje z zakresu krytycznego myślenia, kształtuje się u studenta nastawienie na konieczność udoskonalania i uzupełniania nabytej wiedzy i umiejętności.

Ważnym elementem procesu nauczania, a zarazem uzupełnieniem i weryfikacją wiedzy teoretycznej, są praktyki studenckie. Stanowią one integralną część programu kształcenia studentów na Kierunku Ekonomia. Umiejętność łączenia wiedzy z dziedziny ekonomii ze znajomością funkcjonowania firm, zwłaszcza działających w Specjalnej Strefy Ekonomicznej w Mielcu, pozwoli na weryfikację posiadanej wiedzy pod kątem wymagań praktyki gospodarczej.

Studenci odbywają praktykę stosownie do specjalności studenta, która ma pomóc im w praktycznym zastosowaniu wiedzy oraz w zdobyciu nowych umiejętności przydatnych w przyszłej pracy zawodowej.

Warunkiem zaliczenia praktyk zawodowych jest odbycie praktyk zawodowych zgodnie z postanowieniami zawartymi w Regulaminie Praktyk Zawodowych.

Praktyka zawodowa dla studentów kierunku Ekonomia realizowana jest zgodnie z planem kształcenia w wymiarze 6 miesięcy: tj. 27 tygodni czyli 810 godzin.

Praktyka przypisana jest w toku studiów do semestrów letnich czyli semestru drugiego, czwartego oraz szóstego. Wskazane jest aby praktyka ta rozbita została na cykl 3 razy po 9 tygodni, przy czym w semestrze II jest to praktyka związana z kierunkiem studiów czyli Ekonomią. Natomiast w semestrze IV i VI praktyka powiązana być powinna stricte z wybraną przez studenta specjalnością. Student może za zgodą Rektora odbyć praktykę zawodową w innym cyklu niż cykl 9 tygodniowy.

Zarówno praktyka w semestrze II jak i IV może odbywać się w okresie wakacyjnym natomiast praktyka w semestrze VI musi zostać zakończona przed przystąpieniem do egzaminu dyplomowego. Wymiar czasowy odbytej praktyki zawodowej wynosi 810 godzin w toku studiów licencjackich.

Zgodnie z art. 67 Ustawy Prawo o Szkolnictwie Wyższym i Nauce oraz z regulaminem studiów WSGiZ studenci studiów niestacjonarnych WSGiZ mogą zwrócić się do Rektora uczelni z podaniem o zaliczenie na poczet praktyki zawodowej czynności wykonywanych w ramach ich zatrudnienia, stażu lub wolontariatu pod warunkiem, że czynności wykonywane przez nich w miejscu pracy są zgodne z kierunkiem studiów, a w szczególności w semestrze IV i VI zgodne z wybraną przez nich specjalnością i umożliwiają one uzyskanie efektów uczenia się określonych w programie studiów dla praktyk zawodowych. Przedkładają zatem stosowne zaświadczenie o stanowisku i czynnościach wykonywanych przez nich w miejscu pracy. Jeżeli Rektor wyrazi zgodę, Dziekan zalicza praktykę zawodową na danym semestrze studiów stwierdzając czy uzyskano efekty uczenia się określone w programie studiów dla praktyk zawodowych.

Studenci, którzy nie są czynni zawodowo mają możliwość odbyć praktykę w wybranych przez nich instytucjach pod warunkiem, że mogą w nich zrealizować przygotowanie zawodowe i w których charakter pracy będzie adekwatny do kierunku Ekonomia i wybranej specjalności. W takim przypadku Uczelnia podpisuje z wskazanym zakładem pracy umowę o odbycie przez studenta praktyki zawodowej. Potwierdzeniem odbytej praktyki zawodowej z wyszczególnieniem ilości godzin oraz czynności wykonywanych w każdym poszczególnym dniu odbywanej praktyki jest tzw. Dziennik praktyk. W dzienniku tym zamieszczona jest także ocena końcowa, wystawiona przez opiekuna praktyki wyznaczonego dla danego studenta przez dyrektora instytucji. Z kolei student w tymże dzienniku raportuje zagadnienia z którymi zapoznał się w toku praktyki oraz zamieszcza samoocenę z odbytej praktyki. Na podstawie dziennika praktyk studenckich Dziekan zalicza praktykę zawodową na adekwatnym do terminu odbytej praktyki semestrze studiów.

Program praktyk zakłada aktywne i praktyczne uczestniczenie w funkcjonowaniu zakładu pracy, w którym student odbywa praktykę. Obejmuje on sferę techniczno-organizacyjną oraz merytoryczną.

Student specjalności „Zarządzania produkcją i logistyka” odbywający praktykę w jednostkach gospodarczych lub w innych organizacjach powinien poznać specyfikę ich działalności, ze szczególnym uwzględnieniem funkcjonowania marketingu, zarządzania, sterowania produkcją lub logistyką oraz zdobyć wiedzę menedżerską i organizatorską niezbędną do zarządzania nowoczesnymi organizacjami, a także praktyczne umiejętności dokonywania analiz i ocen wyników działalności gospodarczej przedsiębiorstw.

Student specjalności „Rachunkowość i Bankowość” zobowiązany jest zapoznać się z rzetelną i nowoczesną wiedzą właściwej instytucji bądź firmy z zakresu zagadnień finansowych, rachunkowości finansowej i zarządczej, analiz ekonomicznych i funkcjonowania instytucji finansowych oraz programów komputerowych wspomagających obsługę rachunkowości.

Student specjalności „Gospodarka i Administracja Publiczna” odbywający praktykę w urzędach gmin, urzędach miejskich, starostwach powiatowych, jednostkach organizacyjnych jednostek samorządu terytorialnego i zakładach komunalnych powinien zapoznać się z zagadnieniami z zakresu najistotniejszych problemów funkcjonowania danej organizacji ze szczególnym uwzględnieniem problematyki finansów, budżetowania i gospodarki komunalnej oraz procedur administracyjnych z praktycznym jego stosowaniem.

Wyższa Szkoła Gospodarki i Zarządzania nawiązała porozumienia o współpracę w zakresie odbywanych praktyk zawodowych z około czterdziestoma instytucjami na terenie subregionu mieleckiego, w których studenci mogą odbyć praktyki zawodowe. Instytucje te zobowiązują się udostępnić studentom niezbędne informacje i wiedzę praktyczną pozwalającą osiągnąć założone cele praktyk będących ważnym elementem procesu nauczania i pozyskiwania praktycznych umiejętności, a zarazem uzupełnieniem i weryfikacją wiedzy teoretycznej.

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Zmodyfikowanie dotychczasowej koncepcji praktyk zawodowych.	Doprecyzowano i skonkretyzowano cele, efekty i treści praktyk. Informacje te ujęto w sylabusie. Określono zasady zaliczania efektów kształcenia praktyki w ramach pracy zawodowej.
2.	Przypisać odpowiednią liczbę punktów ECTS do modułu praktyk zawodowych.	Przypisano odpowiednią liczbę punktów ECTS do modułu praktyk zawodowych.
3.	Wzmocnienie programowe treści związanych z bankowością na specjalności rachunkowość i bankowość.	Studenci specjalności RiB WSGiZ w ramach programu studiów zaliczają jako przedmioty do wyboru w ramach specjalności: bankowość, rachunkowość bankową i instytucji finansowych oraz zarządzanie ryzykiem bankowym, tym niemniej zainteresowanie przedmiotami stricte bankowymi jest stosunkowo niższe na tej specjalności, ponieważ zdecydowana większość ukierunkowuje się na prace w zawodach związanych z finansami firm i księgowością.
4.	Zapewnienie możliwości osiągnięcia efektów kształcenia w zakresie języka obcego na poziomie B2.	Aktualnie studenci wybierający język angielski rozpoczynają naukę języka angielskiego od poziomu średniozaawansowanego. Zakres zagadnień z zakresu słownictwa i gramatyki pozwala na nauczanie języka skutkującego efektami na poziomie B2.
5.	Wzbogacenie oferty przedmiotów w języku obcym.	Wprowadzono możliwość wyboru przedmiotu w języku angielskim realizowanego przez naszego nauczyciela akademickiego z tytułem doktora.
6.	Dokonanie przeglądu sylabusów pod kątem metod dydaktycznych, metod weryfikacji oraz sposobów i	Dokonano przeglądu sylabusów pod kątem metod dydaktycznych, metod weryfikacji oraz sposobów i form zaliczenia i dokonano korekt i uzupełnień.

	form zaliczenia.	
7.	Należy odejść od zapisu w suplementach do dyplomu o zgodności programu z nieobowiązującymi standardami kształcenia.	Usunięto zapis w suplementach o zgodności programu z nieobowiązującymi standardami kształcenia.
8.	Poprawienie sposobu archiwizowania prac przejściowych i końcowych.	Poprawiono sposób archiwizowania prac przejściowych i końcowych w teczkach dotyczących poszczególnych przedmiotów i prowadzących.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Wyższa Szkoła Gospodarki i Zarządzania jest uczelnią o profilu praktycznym prowadzącą studia pierwszego stopnia na kierunku „Ekonomia” w Mielcu, zaś w ramach tego kierunku realizujemy aktualnie trzy specjalności zawodowe tj.:

- Rachunkowość i Bankowość,
- Gospodarka i Administracja Publiczna.
- Zarządzanie Produkcją i Logistyką

Studia na kierunku „Ekonomia” w Mielcu prowadzone są aktualnie, jako studia niestacjonarne. Uczelnia prowadzi także studia podyplomowe oraz kursy dokształcające.

Warunki i tryb rekrutacji określa podejmowana przez Senat WSGiZ uchwała rekrutacyjna, zawierająca termin rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji. Uczelnia respektuje świadectwa dojrzałości uzyskane w systemie „starej matury” i „nowej matury”. W przypadku osób z maturą uzyskaną za granicą warunkiem koniecznym przyjęcia na studia w WSGiZ jest nostryfikacja świadectwa maturalnego wystawiona przez Kuratorium Oświaty.

O przyjęciu na studia do WSGiZ w Mielcu decydują:

- dla kandydatów kończących szkołę średnią uzyskanie pozytywnego wyniku z matury,
- kolejność zgłoszeń, kandydaci na studia przyjmowani są do wyczerpania limitu miejsc.

Tryb rekrutacji na studia obejmuje:

- osobiste złożenie przez studenta wypełnionej dokumentacji w dziekanacie uczelni,
- dokonanie kwalifikacji kandydata przez Komisję Rekrutacyjną.

Oferta edukacyjna jest adresowana do absolwentów szkół średnich, w tym głównie szkół średnich z powiatu mieleckiego. Ponadto oferta studiów niestacjonarnych jest kierowana do pracowników firm subregionu mieleckiego i powiatów sąsiednich, dla których po konsultacjach z przedstawicielami tych firm mogą być dostosowywane programy nauczania na wybranych specjalnościach.

Jeżeli student studiujący na innej uczelni wyrazi chęć przeniesienia się i podjęcia studiów w WSGiZ składa on podane do dziekana o przeniesienie z innej uczelni. Nasza uczelnia zwraca się z prośbą do uczelni, w której do tej pory studiuje student o przesłanie akt studenta wraz z całym procesem toku studiów. Po otrzymaniu dokumentacji w przypadku, jeżeli student studiował na innej uczelni na kierunku z zakresu dyscyplin: ekonomia i finanse lub zarządzanie, WSGiZ przyjmuje na semestr następujący po pełnym zaliczonym w poprzedniej uczelni semestrze, a zarazem dziekan WSGiZ wyznacza różnice programowe wynikłe z różnic programu studiów oraz z różnic treści i efektów przedmiotowych.

Zasady, warunki oraz tryb potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów określa uchwała Senatu WSGiZ, która zawiera tryb działania komisji weryfikującej efekty uczenia się.

Proces dyplomowania jest uregulowany w kilku dokumentach określających wymogi formalne, edycyjne i merytoryczne dotyczące pracy dyplomowej oraz tryb zdawania egzaminu dyplomowego. Podstawowe informacje zawiera tu „Regulamin studiów”. Studentom udostępniane są „Warunki przystąpienia do egzaminu dyplomowego w WSGiZ” oraz „Zasady edycji pracy licencjackiej”.

Pracę dyplomową przygotowuje student pod kierunkiem promotora w ramach realizacji przedmiotu: *Seminarium dyplomowe*. Promotorem jest osoba zatrudniona w Uczelni na stanowisku profesora lub wykładowcy ze stopniem naukowym doktora. Przedmiot „Seminarium dyplomowe” realizowany jest na IV, V oraz VI semestrze studiów w ramach grup seminaryjnych. Celem przedmiotu „Seminarium dyplomowe” jest przygotowanie pracy dyplomowej oraz jej obrony. Wykaz promotorów wraz z obszarem tematycznym ich zainteresowań naukowo-badawczych podaje dziekan do wiadomości studentów na początku IV semestru. Studenci sami dokonują wyboru promotora. Grupa seminaryjna może liczyć w granicach 7-12 osób. Promotor ma prawo odmówić przyjęcia studenta na swoje seminarium dyplomowe, w przypadku zgłoszenia się do niego większej liczby osób. Studentów, którzy nie dokonali w terminie wyboru promotora dziekan przydziela do grup seminaryjnych.

Praca dyplomowa kończy cykl kształcenia na studiach wyższych pierwszego stopnia. Jest ona najważniejszą samodzielną pracą studenta. Powinna być w niej wykorzystana wiedza zdobyta podczas wszystkich zajęć dydaktycznych w czasie studiów. Student składa w Dziekanacie (po akceptacji promotora i sprawdzeniu w jednolitym Systemie Antyplagiatowym) oprawione dwa egzemplarze pracy licencjackiej oraz jeden egzemplarz przeznaczony do archiwizacji wydrukowany obustronnie, czcionką 10 Times New Roman, pojedynczy odstęp, wszystkie marginesy 2,5 [cm] a także w postaci opisanej płyty CD (opis zawiera: tytuł pracy licencjackiej, imię i nazwisko studenta oraz jego numer albumu i grupy).

Ukończenie studiów następuje po złożeniu egzaminu dyplomowego z wynikiem pozytywnym. Absolwent otrzymuje dyplom ukończenia studiów zawodowych z tytułem licencjata.

Warunkiem dopuszczenia do egzaminu dyplomowego jest uzyskanie zaliczenia wszystkich przedmiotów i praktyk przewidzianych planem studiów, zdanie wszystkich egzaminów przewidzianych tokiem studiów oraz uzyskanie pozytywnej oceny pracy dyplomowej. Student zobowiązany jest złożyć pracę dyplomową do końca ostatniego semestru studiów. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, na wniosek kierującego pracą lub na wniosek studenta, Dziekan może przedłużyć termin złożenia pracy.

Oceny pracy dyplomowej dokonuje promotor oraz jeden recenzent wyznaczony przez Dziekana. W przypadku wystawienia przez recenzenta oceny niedostatecznej, Dziekan podejmuje decyzję o skierowaniu pracy do poprawy lub do oceny przez dodatkowego recenzenta. Student, który nie złożył pracy dyplomowej w określonym terminie może zostać skreślony z listy studentów. Osoba

skreślona z listy studentów z powodu niezłożenia pracy dyplomowej ma prawo wznowić studia. Wznowienie studiów następuje, na co najmniej jeden ostatni semestr przewidziany planem studiów.

Egzamin dyplomowy odbywa się w terminie nieprzekraczającym trzech miesięcy od daty złożenia pracy. Egzamin dyplomowy jest egzaminem ustnym, odbywającym się przed Komisją powołaną przez Dziekana. W jej skład wchodzi: Rektor lub Dziekan jako przewodniczący oraz promotor i recenzent jako członkowie albo inny wykładowca wyznaczony przez Dziekana. Przedmiotem egzaminu jest ocena odpowiedzi na trzy pytania. Pierwsze dwa pytania student losuje z listy pytań egzaminacyjnych (lista pytań jest udostępniana studentowi na stronie uczelni oraz na tablicy ogłoszeń), natomiast trzecie zagadnienie dotyczy tematu pracy. Po zakończeniu egzaminu dyplomowego Komisja ustala końcową ocenę następująco:

- 20 % średniej oceny pracy dyplomowej uwzględniając oceny promotora i recenzenta,
- 20 % średniej oceny z odpowiedzi na zadane w czasie egzaminu pytania,
- 60 % oceny ze średniej z całości toku studiów.

Z przebiegu egzaminu dyplomowego sporządza się protokół, który podpisują przewodniczący oraz członkowie komisji. Przewodniczący komisji odpowiada za prawidłowe wypełnienie protokołu.

Absolwenci, którzy uzyskają końcową ocenę ukończenia studiów co najmniej 4,75 otrzymują dyplom z wyróżnieniem. W przypadku uzyskania z egzaminu dyplomowego oceny niedostatecznej lub nieusprawiedliwionego nieprzystąpienia do egzaminu, Dziekan wyznacza drugi termin jako ostateczny. Powtórzony egzamin nie może odbyć się wcześniej niż przed upływem jednego miesiąca. W przypadku nie zdania egzaminu poprawkowego w drugim terminie, Dziekan wydaje decyzję o zezwoleniu na powtarzanie ostatniego semestru lub o skreślenie z listy studentów.

Dokumentem potwierdzającym ukończenie studiów w Uczelni jest dyplom. Absolwent otrzymuje dyplom do 30 dni od zdania egzaminu dyplomowego.

Uczelnia monitoruje postępy studentów sporządzając w dziekanacie raporty zawierające statystyki dotyczące liczby kandydatów i przyjętych na studia, skalę odsiewu studentów i liczbę studentów kończących studia w terminie. Raporty te przedkładane są dziekanowi oraz rektorowi, którzy w oparciu o nie podejmują ewentualne działania modyfikujące.

Zaliczenie poszczególnych etapów studiów odbywa się według zasad określonych w regulaminie studiów. Warunkiem zaliczenia semestru jest uzyskanie minimum punktów ECTS przewidzianych w programie studiów dla danego semestru za wykłady, ćwiczenia, seminaria i praktykę zawodową. Zaliczenie semestru jest w podstawą do wpisu studenta na semestr następny.

Kierunkowe efekty uczenia się są osiąmane poprzez efekty uczenia się poszczególnych przedmiotów oraz praktyk zawodowych, jak również poprzez przygotowanie i obronienie pracy dyplomowej oraz zdanie egzaminu dyplomowego. Sposób i kryteria sprawdzenia i ocenienia przedmiotowych efektów uczenia się opisane są w sylabusach przedmiotów. Dotyczą tego dwie części sylabusu: jedna część określa metody sprawdzania i kryteria oceny stopnia osiągnięcia efektów, zaś druga część formy i warunki zaliczenia.

Sylabusy zawierają efekty uczenia się z zakresu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych wymagane od studentów do zaliczenia przedmiotu i podlegające weryfikacji w określony w sylabusie sposób. Wiedza i umiejętności które podlegają weryfikacji skonkretyzowane są w zawartych w sylabusach treściach przedmiotowych. Sylabusy określają formy tej weryfikacji w postaci formy i warunków zaliczenia (np. egzamin ustny lub pisemny, kolokwium zaliczeniowe, prace przejściowe, prace projektowe, aktywność w trakcie zajęć, dodatkowe formy aktywności). Dodatkowe formy aktywności poza pracami zaliczeniowymi i egzaminacyjnymi przekładać się mają również na efekty

uczenia się w zakresie kompetencji społecznych. Podstawowymi metodami weryfikacji efektów są egzaminy pisemne i ustne z pytaniami otwartymi, testy, prace zaliczeniowe obejmujące zadania, prace projektowe, eseje. Za ich pomocą weryfikowane są wiedza i umiejętności studentów. W przypadku egzaminów wykładowcy przedstawiają zazwyczaj studentom listę pytań określającą zakres wymaganej od nich na egzaminie wiedzy. Nauczyciele akademicy na pierwszych zajęciach informują studentów o metodach weryfikacji efektów uczenia się. W przypadku przedmiotów praktycznych student musi potwierdzić w trakcie uzyskiwania zaliczenia przedmiotu nabycie praktycznych umiejętności, np. osiągnięcie zaliczenia ze statystyki opisowej wymaga napisania dwóch prac przejściowych w trakcie których student nabywa umiejętność wykorzystania metod statystycznych w praktyce życia gospodarczego rozwiązując zadania z wykorzystaniem metod opisu zbiorowości statystycznej, obliczania prawdopodobieństwa zdarzenia za pomocą rozkładu normalnego, szacowania przedziałów ufności i weryfikacji hipotez statystycznych na podstawie danych z życia gospodarczego. Opanowanie metod rozwiązywania tych zadań daje studentowi umiejętność analizowania i oceniania zjawisk i procesów ekonomicznych oraz wykorzystania metod statystycznych w praktyce zarządczej.

Ze względu na specyfikę studiów, będących studiami niestacjonarnymi, większość studentów zalicza praktyki zawodowe na podstawie wykonywanej pracy zawodowej. Aby osiągnąć zamierzone efekty uczenia się praktyk, musi to być praca związana z obszarem ekonomii, a na ostatnich semestrach także kompatybilna z wybraną specjalnością. Studenci są informowani o kryteriach i systemie zaliczania praktyk zawodowych. Osoba odpowiedzialna za zaliczanie praktyk zawodowych weryfikuje efekty uczenia się jakie student powinien osiągnąć podczas odbywania praktyki w oparciu o zaświadczenie o zatrudnieniu oraz zaświadczenie o zakresie obowiązków wykonywanych w miejscu pracy.

Weryfikacja efektów uczenia się z języka obcego obejmuje trzy główne metody weryfikacji kompetencji językowych: aktywność na zajęciach, test pisemny oraz test ustny.

Tematyka prac licencjackich obejmuje dyscypliny: ekonomia i finanse oraz nauki o zarządzaniu i jakości, co jest zgodne z kierunkowymi efektami uczenia się. Zwracamy w nich uwagę na dobre osadzenie w literaturze przedmiotu (części teoretyczne prac) oraz odniesienia do konkretnej praktyki, podmiotów gospodarczych lub instytucji publicznych w aspekcie ekonomicznym (części empiryczne prac). Weryfikacja efektów uczenia się odbywa się tu w zakresie umiejętności oraz wiedzy przede wszystkim w obszarze problematyki, której prace licencjackie dotyczą.

Tematyka prac etapowych i egzaminacyjnych oraz projektów odnosi się do efektów uczenia się i treści przedmiotowych poszczególnych przedmiotów. Testy i prace egzaminacyjne o charakterze pisemnym oraz projekty itp. archiwizowane są w oznaczonych co do przedmiotu, prowadzącego, roku studiów w teczkach lub segregatorach (dla prac większych objętościowo). Efekty uczenia się weryfikowane za pomocą egzaminów ustnych dokumentowane są poprzez protokoły egzaminów ustnych zawierające listę pytań oraz ocenę poszczególnych pytań. Prace oddawane w formie elektronicznej archiwizowane są w postaci plików na nośnikach elektronicznych. Monitoring dalszych losów absolwenta odbywa się poprzez Klub Absolwenta oraz bieżący kontakt utrzymywany przez uczelnię z absolwentami. Uzyskiwane informacje pozwalają na pozytywną ocenę przydatności na rynku pracy efektów uczenia się uzyskiwanych na kierunku ekonomia WSGiZ. Absolwenci specjalności „rachunkowość i bankowość” są poszukiwani przez biura rachunkowe i działy księgowość w Mielcu, absolwenci specjalności „gospodarka i administracja publiczna” pracują w sektorze administracji publicznej, zaś absolwenci specjalności „zarządzanie produkcją i logistyką” pracują w firmach przemysłowych i handlowych. Praktycznie nie spotykamy się z informacjami o problemach ze

znalezieniem pracy przez naszych absolwentów w swoim zawodzie. Mamy natomiast informacje o obejmowaniu przez nich różnych stanowisk kierowniczych.

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Należy doprecyzować treść uchwały rekrutacyjnej.	Doprecyzowano treść uchwały rekrutacyjnej poprzez określenie terminu rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji.
2.	Senat Uczelni powinien określić organizację potwierdzania efektów uczenia się poza systemem studiów.	Senat WSGiZ określił zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się osiągniętych poza systemem studiów.
3.	Wdrożenie systemu weryfikacji efektów kształcenia, które student powinien osiągnąć podczas praktyk zawodowych.	Wdrożono system weryfikacji efektów kształcenia, które student powinien osiągnąć podczas praktyk zawodowych.
4.	Zapoznanie nauczycieli akademickich z zakresem dostosowania metod nauczania do osób niepełnosprawnych	Zapoznano nauczycieli akademickich z zakresem dostosowania metod nauczania do osób niepełnosprawnych.
5.	Zwiększenie nacisku na weryfikowanie efektów kształcenia związanych z umiejętnościami studenta np. poprzez realizację projektów na zaliczenie.	Zwiększono ilość ćwiczeń w ramach których studenci na zaliczenie przygotowują prace projektowe.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Niewielkie rozmiary WSGiZ w której studiuje około 150 studentów studiów licencjackich wpływają na stosunkowo niewielką liczbę nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia. Kadra składa się z nauczycieli akademickich o dużym dorobku naukowym, nauczycieli akademickich łączących pracę na uczelni z praktyką gospodarczą oraz praktyków życia gospodarczego. Zdecydowana większość zajęć jest prowadzona przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w WSGiZ na stanowiskach profesora, wykładowcy lub lektora oraz nauczycieli akademickich zatrudnionych w innych uczelniach. Większość nauczycieli akademickich posiada przy tym co najmniej stopień naukowy doktora z zakresu dyscypliny: ekonomia i finanse oraz nauk o zarządzaniu i jakości. Aktualnie zajęcia w WSGiZ prowadzi czterech profesorów zwyczajnych, dwóch doktorów habilitowanych oraz dziesięciu doktorów. Zajęcia prowadzi także sześciu magistrów – zatrudnionych jako wykładowcy, lektorzy oraz praktycy prowadzący zajęcia związane z życiem gospodarczym.

Kadra naukowa posiada w dorobku wiele publikacji w postaci książek, artykułów w recenzowanych periodykach naukowych i wydawnictwach pokonferencyjnych. Członkowie kadry naszej uczelni byli redaktorami naukowymi wielu pozycji monograficznych i organizatorami licznych konferencji naukowych o charakterze ogólnopolskim.

Wśród przykładowych publikacji naukowych (wymieniono publikacje wydane po ostatniej wizytacji PKA) nauczycieli akademickich prowadzących kształcenie w WSGiZ można wymienić:

Prof. Dr hab. Andrzej Prusek (kilkadziesiąt publikacji z zakresu ekonomii i polityki gospodarczej) :

- *Perspektywy rozwoju miast średnich i małych oraz związanych z nimi obszarów wiejskich w Polsce - w warunkach Strategii Odpowiedzialnego Rozwoju*. W: „Funkcje średnich ośrodków miejskich jako regionalnych biegunów rozwoju społeczno-ekonomicznego”. Red. naukowa A. Prusek. Studia WSGiZ w Krakowie Nr 1, Kraków-Mielec, 2017.
- *Polityka przemysłowo-innowacyjna jako nowoczesny czynnik i fundament strategii rozwoju państw* W: Wybrane problemy polityki rozwoju społeczno-gospodarczego. Fundacja UEK w Krakowie, Kraków 2017.
- *Neoliberalna polaryzacja dochodowo-majątkowa i jej konsekwencje dla rozwoju ekonomicznego i społecznego*. Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu , Nr 489/2017.
- *Strategiczne wyzwania Polski w pokryzysowych uwarunkowaniach rozwoju*. W: Zeszyty Naukowe PTE w Zielonej Górze, nr 6/ 2017, s. 144-151.
- *Nowa pokryzysowa polityka rozwoju zrównoważonego a polska Strategia Odpowiedzialnego Rozwoju*. Zeszyty Naukowe UEK Kraków 2018
- *Standardy nowej, pokryzysowej, zintegrowanej i zrównoważonej polityki rozwoju*. Rozdział 2. W: Bezpieczeństwo ekonomiczne. Polityka, finanse i innowacje. Red. naukowa M. Urbaniec, M. Kosała, I. Czaja. poltext. Warszawa 2020, Str.43-58.
- *Nowa zrównoważona polityka pieniężna w Polsce w okresie światowych turbulencji ekonomicznych, społecznych i militarnych*. Referat na konferencji naukowej. UEK Kraków 2022. (publikacja w druku)
- *Znaczenie nowych polityk pieniężnej i budżetowej w zrównoważonej polityce rozwoju w Polsce w okresie światowych turbulencji pandemicznych, inflacyjnych, społecznych i militarnych*. Wydawnictwo Akademii Nauk Stosowanych w Nowym Sączu 2024 .
- *Znaczenie przestrzeni w polityce zintegrowanego i zrównoważonego rozwoju Polski*, Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, nr XXX, 2024.

Prof. Dr hab. Kazimierz Zieliński (kilkadziesiąt publikacji z zakresu ekonomii):

- „Nauka i pasja”, Fundacja Projektów Studenckich Kraków 2017, (współredaktor naukowy)
- „Ekonomia przyszłości: państwo efektywne czy sprawiedliwe”, Fundacja Uniwersytetu Ekonomicznego Kraków 2018 (współredaktor naukowy)
- *Wybór technologii wytwarzania a akumulacja kapitału* [w:] „Przedsiębiorczość a nowe technologie”, Difin, Warszawa 2019
- *Bezpieczeństwo żywności jako społeczno-ekonomiczne wyzwanie* [w:] „Polityka i gospodarka; teoria i praktyka”, Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie Kraków 2019
- „Przedsiębiorczość a nowe technologie”, Difin, Warszawa 2019, s.156 (redaktor naukowy)
- *Działalność innowacyjna przedsiębiorstw: przesłanki i przejawy*, Difin, Warszawa 2021, (współautorzy: Izabela Czaja, Małgorzata Kosała, Zbigniew Michalik, Bogdan Rogoda, Maria Urbaniec).

Prof. dr hab. Andrzej Sokołowski (kilkadziesiąt publikacji z zakresu metod ilościowych):

- *The Impact of COVID-19 on the Level and Structure of Employment in European Union Countries*, “Comparative Economic Research. Central and Eastern Europe”, Volume 26, Number 1, “Periodisation of Poland’s economy 2007-2019”, Prace Komisji Geografii Przemysłu Polskiego Towarzystwa Geograficznego, 37(1), 2023. Współautorzy: Markowska M., Hausner J.
- *Factors affecting the course of Graves’ orbitopathy and poor response to glucocorticoid treatment followed by orbital radiotherapy*, “Ophthalmology”, vol.9, Nr 2(34), 2022. Współautorzy: Jagiełło-Korzeniowska A., Hubalewska-Dydejczyk A., Romanowska-Dixon B. Bałdys-Waligórska A.
- *Flexible Multidimensional Scaling for Human Smart Development Analysis in EU Countries*, “European Research Studies Journal”, 24 (Special Issue 4), 2021, Współautorzy: Markowska, M., Strahl, D.
- *Dynamic Cluster Analysis of Educated and Smart Society Development in European Union Countries*, “European Research Studies Journal”, 24 (Special Issue 4), 2021. Współautorzy: Markowska, M., Strahl, D., & Sokołowski, A
- *Dostosowanie przedsiębiorstw do wymogów czwartej rewolucji przemysłowej – ujęcie regionalne*, „Wiadomości Statystyczne”, 66(1), 2021. Współautorka: Markowska M.
- *Flexible Clustering*. w: T. Chadjipadelis, B. Lausen, A. Markos, T. R. Lee, A. Montanari, & R. Nugent, (Red.), *Data Analysis and Rationality in a Complex World*. 2021. Współautorka Markowska M.
- *Financial threat profiles of industrial enterprises in Poland*, “Oeconomia Copernicana”, 2021. Współautorzy: Kaczmarek, J., Alonso, S.L.N., Fijorek, K., Denkowska, S.
- *Nowotwory złośliwe w województwie małopolskim w 2019 roku*. Narodowy Instytut Onkologii im. Marii Skłodowskiej-Curie. Oddział w Krakowie. 2021. Współautorzy: Rachtan J., Geleta M., Molong Ł.
- *How To Cross the River? New “Distance” Measures*. w: T. Imaizumi, A. Okada, S. Miyamoto, F. Sakaori, Y. Yamamoto, & M. Vichi, T. Imaizumi, A. Okada, S. Miyamoto, F. Sakaori, Y. Yamamoto, & M. Vichi (Red.), *Advanced Studies in Classification and Data Science*, 2020 Współautorzy: .A., Markowska, M., Denkowska, S., Rozkrut, D.

Dr hab. Krzysztof Broński (kilkadziesiąt publikacji zakresu historii gospodarczej):

- *Kraków in the Face of the Transformation : the Economic Life of the City* w: "Urban Change in Central Europe : the Case of Kraków", Routledge Advances in Regional Economics, Science and Policy, London 2022,
- *Rozwój nowoczesnej gospodarki w Krakowie po 1989 roku*, w: „Modernizacja gospodarcza czasów transformacji ustrojowej”, Uniwersytet Rzeszowski, Rzeszów, 2022.
- *Protesty społeczne w miastach galicyjskich na przełomie XIX i XX wieku - zarys problematyki* w: "Żądamy pracy dla naszych ojców : strajki, protesty i bunty od epoki nowożytnej po połowę XX wieku - perspektywa gospodarcza i społeczna", GAJT Wydawnictwo 1991 s.c., Wrocław, 2021.
- *Finanse publiczne w Galicji w okresie autonomii (1867-1914)* Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie, Kraków, 2019.
- *The Policy of National and State Authorities in the Scope of Counteracting Vagrancy in Galicia in the Period of Autonomy - an Outline of Issues* nr 6, w: "Galicja. Studia i materiały" 2020
- *Edukacyjne uwarunkowania rozwoju gospodarczego Galicji w okresie autonomii (wybrane problemy)* w: „Postacie i instytucje : gospodarcze i społeczne znaczenie edukacji na ziemiach polskich przed 1939 rokiem”, GAJT Wydawnictwo 1991 s.c., Wrocław, 2019
- *Uwarunkowania procesów modernizacji gospodarki Galicji w okresie autonomii - zarys problematyki* w: „W drodze ku niepodległości : przemiany modernizacyjne na ziemiach polskich w II połowie XIX i na początku XX wieku”, Uniwersytet Rzeszowski, Rzeszów, 2019.
- *Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych Urzędników Prywatnych we Lwowie jako podmiot ekonomii społecznej (zarys problematyki)* w : UR Journal of Humanities and Social Sciences nr 1(14), 2020
- *Handel w Krakowie i dystrykcie krakowskim w okresie okupacji niemieckiej - zarys problematyki* nr 1 (979), w: „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie” 2019

Dr hab. Marta Pomykała (kilkadziesiąt publikacji zakresu prawa):

- *Zapewnienie bezpieczeństwa wewnętrznego państwa jako zadanie administracji publicznej*, Oficyna Wydawnicza PRz, Rzeszów 2021
- *Współdziałanie Policji w władzami szkół wyższych w zakresie utrzymania bezpieczeństwa i porządku na terenie uczelni*, [w:] Współdziałania policji z innymi podmiotami w zakresie bezpieczeństwa i porządku publicznego, red. E.Ura, Oficyna Wydawnicza PRz, Rzeszów 2021
- *Prawne aspekty linkowania utworów*, [w:] *Nowoczesne technologie - współczesne wyzwania w obszarze prawa i bezpieczeństwa*, pod red. M. Merkwa, M. Pomykała, Oficyna Wydawnicza PRz, Rzeszów 2020
- *Prawo własności intelektualnej*, [w:] *Zarys nauki o prawie i wiedzy o bezpieczeństwie*, pod red. M. Jurgilewicz, M. Pomykała, D. Kamuda, Oficyna Wydawnicza PRz, Rzeszów 2020
- *Constitutional duty to ensure security by the administration in Poland*, *Modern Management Review*, Nr 26/3/2019
- *Wybrane problemy kształtowania polityki transportowej państwa*, [w:] CLC 2018: 8th Carpathian Logistic Congress. Conference Proceedings, TANGER LTD, Ostrava 2019

- *Prawotwórcze uprawnienia organów wykonawczych jednostek samorządu terytorialnego w zakresie stanowienia przepisów porządkowych* [w:] Zagadnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego w jednostkach samorządu terytorialnego, (pod red.) Elżbieta Ura, Elżbieta Feret, Stanisław Pieprzny, RS Druk Rzeszów, Rzeszów 2018
- *Kształtowanie polityki bezpieczeństwa państwa jako funkcja administracji* 2017, Zeszyty Naukowe WSIZiA, Nr, 4/2017
- *Lokalne programy poprawy bezpieczeństwa w systemie zarządzania bezpieczeństwem*, Zeszyty Naukowe WSIZiA, Nr 2/2017

Dr Tadeusz Matuszkiewicz (kilkadziesiąt publikacji z zakresu finansów, rozwoju regionalnego, zarządzania, innowacyjności) –

- *Miasta średniej wielkości w koncepcjach zrównoważonego rozwoju*, [w:] *Funkcje średnich ośrodków miejskich jako regionalnych biegunów rozwoju społeczno-gospodarczego*, (red.) Andrzej Prusek, Zeszyty Naukowe 1/2017, Kraków-Mielec 2017.
- *Modele zarządzania publicznego – pomiędzy efektywnością a sterownością instytucji publicznych*, [rozdział w:] „*Ekonomia przyszłości – państwo efektywne czy sprawiedliwe*”, pod red. S. Lisa. K. Zielińskiego, Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie, Kraków 2018.
- *Wpływ czynników globalnych na stan finansów publicznych największych gospodarek światowych*, w: „Zeszyty Naukowe WSGiZ”, 1/2022, Mielec 2022.
- *Inteligentne specjalizacje a funkcjonowanie regionalnego systemu innowacji w województwie podkarpackim* [rozdział w:] „*Ekosystem przedsiębiorczości. Uwarunkowania i źródła finansowania*”, red. Marcin J. Piątkowski, M. Urbaniec, DIFIN, Warszawa 2023.
- - recenzja książki „Świat bez pracy” D. Susskinda [w:] „*Nowe Książki*” 11/2023 (w druku).

Dr Andrzej Skowron (kilkanaście publikacji z zakresu gospodarki regionalnej) :

- *Przemysł lotniczy w Mielcu jako impuls rozwoju społeczno-gospodarczego miasta*, w: „80 lat Centralnego Okręgu Przemysłowego”, Mielec 2017.
- *Infrastruktura transportowa jako czynnik rozwoju średnich miast na przykładzie miasta Mielca*, w: „*Rola średnich ośrodków miejskich jako regionalnych biegunów rozwoju*”, Mielec 2018
- *Czy gmina może zbankrutować? Finanse jednostek samorządu terytorialnego w czasach inflacyjnej turbulencji*, w: „*Współczesne wyzwania rozwojowe w okresie turbulencji w gospodarce światowej*”, Mielec 2022
- *Formuła Partnerstwa Publiczno-Prywatnego a efektywność wydatków publicznych*, w: „*Partnerstwo Publiczno-Prywatne motywacją do realizacji projektów inwestycyjnych w Jednostkach Samorządu Terytorialnego*”, Mielec 2022

Dr Paulina Filip (kilkadziesiąt publikacji zakresu finansów):

- *Comparision of tax system of Poland and Slovak Republic*, „*Przedsiębiorstwo i Region*” nr 9/2017
- *Poszerzanie źródeł kapitału a koszty finansowania zewnętrznego w małych i średnich przedsiębiorstwach*, „*Studia Ekonomiczne, Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach*”, 2017,
- *Development of individual entrepreneurship in Poland under crisis condition*, *Ovidius University Annals, Economic Sciences Series*, ISSN 2393-3127, 2017, XVII,1, s.484-490
- *Analysis of tax competition parameters in the EU countries using clustering methods* [w:] „*Central European Conference in Finance and Economics* „(CEFE2017), 2017

- Empirical analysis of the availability and changes in the use of bank loans by enterprises in selected countries of European Union [w:] „Central European conference in finance and economics” CEFE 2018, 2018
- *Wydatki inwestycyjne samorządu terytorialnego jako instrument wspierania przedsiębiorczości - studium powiatów województwa podkarpackiego*, „Finanse Komunalne”, 2019, 4 (243),
- *Wpływ strategii poszerzania bazy kapitałowej na rozwój przedsiębiorstw MSP [w:] Rola kapitału w rozwoju organizacji*, red. Głodek Zenon, Kuciński Andrzej, Wyd. Akademia im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim, Gorzów Wielkopolski 2019
- *Finasjalizacja jako przejaw aktywności przedsiębiorstw w poszukiwaniu kapitału zewnętrznego [w:] „Gospodarka i społeczeństwo w dobie finansjalizacji”*, red. Agata Gemzik-Salwach, Krzysztof Opolski, Wyd. CeDeWu, Warszawa 2020
- *Upadłość jako utrata zdolności jednostki do kontynuowania działalności [w:] „Zjawisko upadłości we współczesnej gospodarce”*, Akademia im. Jakuba z Paradyża, Gorzów Wielkopolski 2020
- *Changes in substitution of bank loans and EU subsidies in polish businesses w: „Zeszyty Naukowe SGGW, Polityki Europejskie, Finanse I Marketing”* 2021, 25(74).

Dr Teresa Mitura:

- *Dziedzictwo kulinarne i jego wpływ na tworzenie markowego produktu turystycznego na przykładzie Szlaku Kulinarne Podkarpackie Smaki*, „Przedsiębiorczość i Zarządzanie”, T. 18, z. 8, 2017
- *Astro-tourism in he area of the Polish-Slovak borderland as an innovative form of rural tourism*, “European t Journal of Service Management” 2017 vol. 23, nr 3, 2017
- *Kompleksowa analiza potencjału rozwoju turystyki wiejskiej na pograniczu polsko-słowackim*. Wyd. Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2017 (redakcja),
- *Development of geotourism and mining heritage on the examples of Slovak Opal Mines and Oil Mine Bobrka*, 17th International Multidisciplinary Scientific GeoConference. SGEM 2017, 29 June - 5 July 2017, Albena, Bulgaria: Conference proceedings. Vol. 17, Ecology, economics, education and legislation. Iss. 52, „Ecology and environmental protection”, Sofia, 2017
- *Cross-border cooperation on the polish-slovak borderland – examples of joint tourism initiatives*. “Folia Geographica”, Vol. 60, No. 2, 2018

Dr Krzysztof Piejko:

- *Coefficient bounds in the class of functions associated with Sakaguchi's functions*, „Bulletin des Scientes Mathematiques”, Volume, July 2023.
- *On q-starlike functions*, „Bulletin des Scientes Mathematiques”, Volume 186, September 2023.
- *On convolution and q-calculus*, „Boletin de la Sociedad Matematica Mexicana”, 2020, 26(2).
- *On q-Calculus and Starlike Functions*, „Iranian Journal of Science and Technology, Transaction A: Science”, 2019, 43(6).
- *On the number of (A, B, 2C)-edge colourings in graphs*, „Ars Combin”. 139(2018).
- *On (A,2B,2C)-edge colouring in certain class of graphs*, „Ars Combin”. 139(2018).

- *On k-distance Pell numbers and $((k-1)A, (k-1)B, kC)$ -edge coloured graphs*, „Ars Combin”. 139(2018).

Ks. Dr Grzegorz Krupa:

- *Psychoterapia humanistyczno-egzystencjalna w świetle filozofii spotkania*, w: „Etyka pracy socjalnej w filozofii spotkania i dialogu”, red. M. Duda, I. Rybka, H. Kaszyński, Kraków 2017
- *Paradygmat dialogiczny we współczesnej filozofii*, w: „Poglądy i myśli filozoficzne”, red. K. Maciąg, E. Chodźko, Lublin 2020
- *Spotkanie w świecie monad bez okien*, w: „Oblicza wolności” – monografia pokonferencyjna II Międzynarodowy Kongres Tischnerowski (w druku)

Nauczyciele akademicy WSGiZ łączą działalność dydaktyczną z działalnością naukową, publikując książki, artykuły naukowe i popularnonaukowe. Jak wspomniano wielu nauczycieli akademickich łączy działalność dydaktyczną z pracą zawodową poza uczelnią. Ponadto WSGiZ zatrudnia do prowadzenia zajęć praktyków życia gospodarczego z wybitnymi osiągnięciami zawodowymi – dyrektorzy firm instytucji, osoby prowadzące duże biura rachunkowe (opis w załączonych charakterystykach).

Jak wynika z poniższego zestawienia nauczyciele akademicy i inne osoby prowadzące zajęcia posiadają różnorodne doświadczenia zawodowe zdobyte poza uczelnią:

Polityka kadrowa WSGiZ opiera się na utrzymywaniu stałości zasadniczej części kadry dydaktycznej, zwłaszcza osób prowadzących wykłady na przedmiotach ze studium podstawowego i kierunkowego. Spośród wskazanych 22 osób prowadzących zajęcia, podczas ostatniej wizytacji w 2017 roku zajęcia w WSGiZ na kierunku ekonomia prowadziło 14 osób, zaś kolejne 8 osób pojawiło się w związku z wprowadzeniem nowej specjalności (zarządzanie produkcją i logistyką) i na przedmiotach o charakterze praktycznym. Spośród osób prowadzących zajęcia w WSGiZ 18 osób ma ponad dziesięcioletnie doświadczenie w pracy dydaktycznej.

Wyższa Szkoła Gospodarki i Zarządzania zatrudnia w dużej mierze kadrę naukowo – dydaktyczną, która stopnie naukowe uzyskiwała na Uniwersytecie Ekonomicznym w Krakowie i przez wiele lat prowadziła działalność naukowo-dydaktyczną na tej uczelni.. W połączeniu z kadrą mielecką i rzeszowską, zapewnia ona możliwość pełnej realizacji programu studiów. Trzech nauczycieli akademickich uzyskało w trakcie pracy w WSGiZ stopień naukowy doktora. Kadra naukowo-dydaktyczna uczelni podlega bieżącej i okresowej ocenie. Ocenę okresową dokonuje się nie rzadziej niż raz na dwa lata. Ocenę bieżącą przeprowadza Dziekan na podstawie wizytacji zajęć dydaktycznych i opinii studentów wyrażonej w anonimowych kartach ocen zajęć dydaktycznych w każdym semestrze.

W gronie wykładowców znajdują się poza nauczycielami akademickimi osoby, które w środowisku mieleckim zajmują stanowiska kierownicze, prowadzą własną działalność gospodarczą, posiadają zarówno stopnie zawodowe, jak i wieloletnie doświadczenie zawodowe w zakresie gospodarki. Również pracownicy naukowo-dydaktyczni posiadają doświadczenia zawodowe zdobyte poza uczelnią.

Prowadzone przez naszych nauczycieli akademickich zajęcia są kompatybilne z dyscyplinami naukowymi, w których uzyskali stopnie naukowe oraz z ich dorobkiem naukowym. Pracownicy Uczelni prowadzący praktyczne zajęcia przygotowujące do zawodu, które są adekwatne do ich

własnych doświadczeń zawodowych zdobytych poza Uczelnią, umożliwiając nabycie umiejętności wskazanych w przedmiotowych efektach kształcenia. Obsada zajęć praktycznych przedstawiona została w załączniku do raportu.

Okresowe przeglądy wszystkich pracowników WSGiZ dokonywane są w okresach dwuletnich w oparciu o analizy dorobku naukowo-badawczego i dydaktycznego oraz informacji o jakości realizacji zadań dydaktycznych, formułowanych w oparciu o hospitacje, oceny poziomu zakończonych prac licencjackich oraz wyniki ankiet studenckich.

Hospitacje zajęć dydaktycznych przeprowadzane są przez Dziekana. Wyniki hospitacji są formułowane w formie ankiety. Ankiety studenckie dostarczają informacji, formułowanych przez studentów, o sposobie prowadzenia przez nauczycieli zajęć dydaktycznych. Ankiety takie są analizowane po zakończeniu całego cyklu każdego z przedmiotów realizowanych w ramach obowiązującego planu studiów. Badania ankietowe przeprowadzane są elektronicznie za pośrednictwem starostów grup studenckich po ostatniej godzinie ankietowanych zajęć.

Władze uczelni w bardzo dużym stopniu stawiają na rozwój naukowy swoich pracowników. Asystenci pracujący na naszej uczelni mieli zapewnione wsparcie kadry profesorskiej w pracy nad swoimi doktoratami. Pracownikom naukowo-dydaktycznym nasza uczelnia umożliwia rozwój naukowy poprzez pracę nad swoimi doktoratami, publikowaniem artykułów w wydawnictwie WSGiZ oraz monografiach pokonferencyjnych i zeszytach naukowych współpracującej z WSGiZ uczelni czyli Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie i wspiera wyjazdy pracowników na różnego typu szkolenia, konferencje i seminaria, a także pozwala na zdobywanie umiejętności i doświadczenia pracy zawodowej poza Uczelnią. Nauczyciele akademicki uczelni podwyższają również własne kwalifikacje w zakresie praktycznych kompetencji zawodowych. Rektor WSGiZ odbył studia Executive MBA w Instytucie Nauk Ekonomicznych PAN w Warszawie. Dziekan podjął dodatkową pracę na stanowisku kierowniczym w Mieleckiej Agencji Rozwoju Regionalnego S.A.

W trakcie wieloletniej pracy w WSGiZ trzech doktorów habilitowanych otrzymało tytuły profesora nauk ekonomicznych, jeden doktor obronił habilitację, trzech magistrów uzyskało stopień naukowy doktora. Kolejna osoba spośród aktualnej kadry WSGiZ pracuje nad swoim doktoratem.

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Stworzenie systemowych rozwiązań nastawionych na rozwój praktycznych kompetencji zawodowych własnej kadry naukowo-dydaktycznej.	Niewielkie rozmiary własnej kadry naukowo-dydaktycznej związane z niewielką wielkością uczelni wpływają na problem z wprowadzaniem rozwiązań systemowych w tym zakresie. Tym niemniej etatowi pracownicy uczelni rozwijali swoje kompetencje w tym zakresie. Rektor WSGiZ odbył studia Executive MBA w Instytucie Nauk Ekonomicznych PAN w Warszawie. Dziekan podjął dodatkową pracę na stanowisku kierowniczym w Mieleckiej Agencji Rozwoju Regionalnego S.A. Wykładowca WSGiZ mgr Anna Groele od lat prowadzi własne biuro rachunkowe.

2.	Przekazywanie studentom zbiorczych wyników ankiet.	Studenci są informowani o zbiorczych wynikach ankiet.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

WSGiZ dysponuje bazą dydaktyczną o strukturze dostosowanej do liczby studentów. Uczelnia podpisała z władzami miasta Mielca umowę najmu pomieszczeń dostosowanych do prowadzenia zajęć dydaktycznych oraz pomieszczeń administracyjnych. Pomieszczenia na jednej kondygnacji budynku wynajmowane są przez WSGiZ na stałe. Pomieszczenia na drugiej kondygnacji wynajmowane są na ćwiczenia w miarę potrzeb WSGiZ. Wynajmowane pomieszczenia zostały dostosowane do potrzeb WSGiZ. Stan pomieszczeń jest bardzo dobry. Pomieszczenia administracyjne obejmują rektorat, dziekanat, kwesturę oraz pomieszczenia gospodarcze. Uczelnia dysponuje również pomieszczeniem, w którym zlokalizowana jest biblioteka. Bazę WSGiZ należy zatem uznać za kompleksową i dostosowaną do przekazywania umiejętności praktycznych.

W Wyższej Szkole Gospodarki i Zarządzania studiuje na trzech latach studiów licencjackich około 150 osób. W wykładach uczestniczy do 50 osób na roku, w grupach ćwiczeniowych około 25 osób. Wyższa Szkoła Gospodarki i Zarządzania dysponuje aktualnie trzema salami dydaktycznymi po 50 miejsc oraz kilkoma salami dydaktycznymi na 30-40 miejsc. Sale te wyposażone są w sprzęt audiowizualny: projektory multimedialne, ekrany i tablice suchościeralne. W przypadku konieczności pomieszczenia większej liczby osób, np. w trakcie Inauguracji Roku Akademickiego lub konferencji naukowych WSGiZ wynajmuje salę konferencyjną w pobliskim Hotelu Polskim.

Uczelnia ma do dyspozycji pracownię komputerową z dostępem do Internetu i z tablicą multimedialną. W trakcie zjazdów studenci mogą korzystać w sali z Internetu oraz z dostępnych w Uczelni zasobów bibliotecznych. Pracownia komputerowa jest szeroko wykorzystywana w ramach kształcenia umiejętności praktycznych. Wykorzystywana jest na zajęciach z „technologii informacyjnych”, „statystyki opisowej”, „programów komputerowych z rachunkowości”, „ekonometrii”, „prognozowania i symulacji”, „zarządzania strategicznego” „zarządzania projektami” oraz podczas przygotowywania przez studentów projektów na niektórych ćwiczeniach. Podczas zajęć wykorzystywane są programy Insert: *Rachmistrz*, *Gratyfikator* i *Rewizor* z linii nexo PRO oraz linii GT. Uczelnia korzysta także z platformy Branżowych Symulacji Biznesowych Revas dla uczelni. Moduł symulacyjny „Zarządzanie firmą” wykorzystywany jest na ćwiczeniach z przedmiotu „zarządzanie strategiczne”, natomiast moduł „Zarządzanie projektami” wykorzystywany jest na ćwiczeniach z przedmiotu „Przygotowanie i zarządzanie projektami”.

WSGiZ dysponuje własną platformą e-learningową w postaci wewnętrznej sieci TEAMS. Obsługa informatyczna WSGiZ tworzy każdemu studentowi i nauczycielowi konto w ramach tej sieci. Z wykorzystaniem sieci odbywają się niektóre zajęcia oraz seminaria dyplomowe. Na obszarze uczelni działa bezprzewodowa sieć lokalna, z wolnym dostępem dla wszystkich pracowników i studentów.

Praktyki zawodowe odbywają się natomiast w nowoczesnych przedsiębiorstwach działających w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Mielcu, w tym w firmach działających w strukturach wiodących korporacji przemysłowych w skali światowej (PZL Mielec w ramach Lockheed Martin). Praktyki

zawodowe odbywają się także w biurach rachunkowych w pełni wyposażonych w oprogramowanie księgowo oraz w urzędach administracji publicznej i w spółkach komunalnych.

Pomieszczenia uczelni dostosowane są do potrzeb osób niepełnosprawnych. Uczelnia pozyskała zgodnie z zaleceniami poprzedniej wizytacji PKA nowe elementy infrastruktury dla osób niepełnosprawnych. Dla osób niepełnosprawnych przeprowadzane są kursy z zakresu obsługi uczelnianej sieci TEAMS.

Studenci w ramach pracy własnej mogą korzystać z sali komputerowej oraz stanowisk komputerowych w bibliotece WSGiZ. Mogą oni korzystać z programów symulacyjnych i księgowych uczelni.

WSGiZ dysponuje systematycznie wzbogacaną biblioteką uczelnianą, choć ze względu na rozmiary uczelni stosunkowo niewielką. W sąsiedztwie znajduje się również Miejska Biblioteka Publiczna oraz filia Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej, posiadającej znaczne zbiory książek w wersji papierowej z zakresu ekonomii, finansów, zarządzania i prawa.

W bibliotece WSGiZ znajdują się stanowiska komputerowe, z dostępem do Internetu oraz portalów wirtualnych zasobów bibliotecznych, z których mogą korzystać studenci WSGiZ. Nasza Uczelnia zapewnia dostęp do Wirtualnej Biblioteki Nauki oraz Podkarpackiej Biblioteki Cyfrowej (będąc uczestnikiem tego konsorcjum). Ponadto w bibliotece umieszczona jest lista adresów stron oferujących publikacje naukowe w otwartym dostępie.

Stan infrastruktury dydaktycznej i naukowej jest na bieżąco monitorowany w ramach obowiązków służbowych związanych ze stanowiskiem pracy przez kanclerza WSGiZ. Pracownicy działu gospodarczego WSGiZ są odpowiedzialni za bieżącą konserwację pomieszczeń i wyposażenia uczelni.

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Należy lepiej uwzględnić potrzeby osób niepełnosprawnych.	Uczyniono znaczący postęp w zakresie infrastruktury. Uczelnia dysponuje aktualnie : <ul style="list-style-type: none"> • stałym podjazdem dla wózków inwalidzkich, • chodzikiem trzykołowym dla osób z niepełnosprawnością ruchową, • podjazdem składanym – rampa aluminiową, • urządzeniem transportowym umożliwiającym przewóz wózków inwalidzkich po schodach, • wózkiem inwalidzkim do dyspozycji studentów. Osoby niepełnosprawne poruszające się na wózkach inwalidzkich mogą podczas wykładów lub egzaminów korzystać ze specjalnego stolika egzaminacyjnego

		przystosowanego dla osób niepełnosprawnych. Osoby niepełnosprawne mają możliwość korzystania z oznaczonych miejsc parkingowych. Uczelnia posiada również przystosowane dla osób niepełnosprawnych miejsca na spożywanie posiłków i przygotowanie kawy lub herbaty, wyposażone w czajnik elektryczny, naczynia i niezbędny sprzęt kuchenny.
--	--	--

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

WSGiZ od lat ściśle współpracuje w katedrami Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie. Zwłaszcza z katedrą „Polityki ekonomicznej i programowania rozwoju” na której czele stał obecny prorektor WSGiZ prof. dr hab. Andrzej Prusek oraz katedrą „Przedsiębiorczości i Innowacji” na której czele stał wykładowca naszej uczelni prof. Kazimierz Zieliński. Współpraca ta przekładała się na wspólną organizację konferencji naukowych i przygotowywanie wydawnictw naukowych. Współpraca ta podtrzymywana jest obecnie, czego rezultatem jest uczestnictwo wykładowców WSGiZ w konferencjach naukowych organizowanych przez te katedry na UEK oraz publikacje w monografiach naukowych powstających w UEK. Współpraca ta przekłada się na uczestnictwo w najnowszych trendach naukowych poprzez współpracę naukową z wiodącą uczelnią ekonomiczną kraju.

Wyższa Szkoła Gospodarki i Zarządzania w Mielcu ściśle współpracuje z największymi szkołami średnimi funkcjonującymi na terenie miasta Mielca, a zwłaszcza z Zespołem Szkół Ekonomicznych. Co roku w szkołach tych odbywają się spotkania z uczniami klas maturalnych, którym przedstawiana jest oferta WSGiZ w kontekście sytuacji na regionalnym rynku pracy, a pracownicy WSGiZ odpowiadają na pytania uczniów. Bezpośrednie kontakty z dyrektorami szkół średnich pozwalają dostosowywać profil kształcenia uczelni do trendów i preferencji uczniów lokalnych szkół średnich. Wyrazem odpowiedzi na trendy było powstanie w WSGiZ specjalności „Zarządzanie produkcją i logistyką” w związku z powstawaniem klas o profilu „technik logistyk” w mieleckich szkołach średnich.

Od samego początku istnienia Uczelni w Mielcu, odbywają się konferencje naukowe oraz wykłady otwarte prowadzone przez liderów samorządowych i liderów biznesu przy współudziale wykładowców WSGiZ w Mielcu, dotyczące aktualnych problemów ekonomicznych krajowych i światowych. W konferencjach naukowych uczestniczą: goście z innych środków akademickich, przedstawiciele samorządów regionalnego i lokalnego, przedstawiciele instytucji lokalnego otoczenia biznesu oraz przedstawiciele regionalnego biznesu. Zawsze po referatach konferencyjnych odbywa się dyskusja, w czasie której zarówno nauczyciel akademicki, studenci jak i inne osoby uczestniczące w konferencji dyskutują na tematy konferencyjne, co stanowi platformę wymiany myśli i doświadczeń. W ubiegłym roku odbyła się np. konferencja naukowa z udziałem praktyków życia gospodarczego pt.: „Współczesne wyzwania rozwojowe w okresie turbulencji w gospodarce światowej”.

Pozostajemy zarazem w bliskich relacjach z lokalnym biznesem, zwłaszcza z firmami ze Specjalnej Strefy Ekonomicznej w Mielcu dostosowując naszą ofertę dydaktyczną do zgłaszanych potrzeb. Przygotowanie specjalności obejmującej zagadnienia zarządzania produkcją w aspekcie ekonomicznym odbyło się niegdyś na wniosek działu kadr i menedżerów średniego szczebla Polskich Zakładów Lotniczych w Mielcu, gdzie wykształcenie na poziomie wyższym zamierzała uzupełnić kadra kierownicza i ekonomiści zatrudnieni w działach planowania, tu także przygotowywani do pracy w nowoczesnym przemyśle mieli być przyszli pracownicy PZL w Mielcu. Dyrektor techniczny PZL-Mielec, który przeprowadzał procedury wdrożenia *lean management* w tym jednym z liderów technologicznych polskiego przemysłu, wykladał na naszej uczelni przedmiot „Lean management”. W związku z dynamicznym rozwojem działów i centrów logistycznych w regionie zdecydowaliśmy rozszerzyć specjalność o zagadnienia logistyczne, tak aby na ekonomiczne aspekty funkcjonowania przedsiębiorstw patrzeć z szerszej i wieloaspektowej perspektywy. Lokalni pracodawcy są dla naszej uczelni kluczowym interesariuszem, mającym zasadniczy wpływ na przebieg praktyk studenckich, uczestnicząc w naszych konferencjach, finansując studia swoim pracownikom. Mamy z nimi podpisane umowy oraz deklaracje w sprawie organizacji studenckich praktyk, co wpływa na charakter naszych specjalności, kompatybilnych do miejsc odbywania praktyk. Współpracujemy również z mikrobiznesem, między innymi poprzez Cech Rzemiosł Różnych w Mielcu. Ponieważ nasi absolwenci podejmują pracę w biurach rachunkowych, zatem utrzymujemy kontakty z biurami rachunkowymi starając się dostosowywać kształcenie na specjalności „rachunkowość i bankowość” do zmieniających się przepisów i aktualizacji programów komputerowych.

Bieżące trendy na rynku pracy analizujemy we współpracy z Mielecką Agencją Rozwoju Regionalnego S.A. z którą podpisaliśmy Umowę o współpracy. Organizujemy wspólne konferencje poświęcone lokalnemu rynkowi pracy, uczestniczymy wspólnie w promocji studiów podyplomowych, nasi pracownicy wspierają MARR przy realizacji projektów badawczych dotyczących zapotrzebowania na kompetencje w regionie. Wspólnie z MARR S.A. zorganizowaliśmy w tym roku konferencję biznesową dla przedsiębiorców pt. „Industry 4.0”, na której zaprezentowano nowoczesne trendy w rozwoju zarządzania produkcją. Wśród interesariuszy zewnętrznych z którymi współpracujemy na różnych polach mających wpływ na kształt naszej koncepcji kształcenia są również: Powiatowy Urząd Pracy, regionalne szkoły średnie oraz lokalne media.

Uczelnia współpracuje również w Biurem Informacji o Funduszach Europejskich Podkarpackiego Urzędu Marszałkowskiego, organizując spotkania studentów z pracownikami biura służące informacji o dofinansowaniu rozwoju zawodowego studentów i dofinansowaniu działalności biznesowej, co również ma wpływ na charakter kształcenia dostosowywanego do możliwości uzyskania wsparcia finansowego z funduszy UE. W ramach praktycznego przedmiotu „Działalność gospodarcza” prowadzonego przez główną księgową Mieleckiej Agencji Rozwoju Regionalnego studenci zapoznają się z możliwościami prowadzenia i dofinansowania biznesu w Polsce.

W wyniku ścisłego powiązania koncepcji kształcenia i efektów uczenia się z potrzebami lokalnych pracodawców poprzez uwzględnienie wybitnie przemysłowego charakteru subregionu mieleckiego uruchomiliśmy specjalność zorientowaną na zintegrowane zarządzanie procesami produkcyjnymi i logistycznymi, jako odpowiedź na zapotrzebowanie firm zlokalizowanych w Specjalnej Strefie Ekonomicznej „Euro-Park Mielec”. Jako uczelnia postanowiliśmy rozszerzać ofertę edukacyjną w tym kierunku. Dlatego też we współpracy z Instytutem Industry 4.0 z Warszawy, z którym podpisaliśmy umowę o współpracy, przygotowaliśmy dla naszych absolwentów oraz absolwentów innych uczelni studia podyplomowe „Lean Management i Industry 4.0”. W ramach tych studiów skupiamy się na optymalizacji ekonomicznej procesów produkcyjnych oraz wykorzystaniu najnowszych technologii w procesach przemysłowych. W celu stworzenia maksymalnie praktycznej oferty zajęcia laboratoryjne

będziemy realizować w wyposażonych w najnowsze rozwiązania technologiczne z zakresu robotyzacji i automatyzacji przemysłu wynajętych laboratoriach Politechniki Świętokrzyskiej. Ten unikalny program otwierać ma mielecki przemysł na najwyższej klasy innowacyjność, będącą podstawą współczesnej zglobalizowanej, konkurencyjnej gospodarki. Współpraca z Instytutem Industry 4.0 przekłada się także na kształt koncepcji i efektów uczenia się w ramach specjalności „zarządzanie produkcją i logistyką”, tym bardziej że szereg przedmiotów na tej specjalności prowadzi mgr Olimpia Niziołek, będące partnerem zarządzającym tego Instytutu. W przemysłowy charakter subregionu mieleckiego wpisuje się również specjalność przygotowująca do pracy w działach obsługi finansowo-księgowej firm oraz w instytucjach publicznych, z których niektóre tworzą instytucjonalne otoczenie firm.

Władze WSGiZ na bieżąco monitorują współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym uczelni i co roku dokonują jej oceny wraz formułowaniem wniosków odnośnie rozwoju kierunku.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Monitorowanie i doskonalenie programu kształcenia i warunków jego realizacji.	Zintensyfikowano monitorowanie i doskonalenie program kształcenia i warunki jego realizacji, wprowadzając nowe przedmioty oraz tworząc nową specjalność „zarządzanie produkcją i logistyką”.
2.	Powołanie ciała doradczego.	Kontakty z biznesem i otoczeniem biznesu oparto na relacjach bilateralnych. Natomiast jako ciało doradcze powołano „Klub absolwenta”, gdzie absolwenci uczelni zgłaszają opinie na temat koncepcji kształcenia WSGiZ i przydatności efektów uczenia się uczelni na regionalny rynku pracy.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Umiędzynarodowienie odgrywa istotną rolę w kształtowaniu profilu kształcenia WSGiZ na kierunku „ekonomia” w Mielcu. Szereg naszych przedmiotów odnosi się do płaszczyzny międzynarodowej, np. „Międzynarodowe stosunki gospodarcze”, „Ekonomia integracji europejskiej”, „Internacjonalizacja i globalizacja przedsiębiorstw”. W przypadku innych przedmiotów wykładowcy starają się odwoływać do światowych trendów w nauce ekonomii i zarządzania. Wykładowcy mają także bogate indywidualne doświadczenia z wizyt na uczelniach zagranicznych i uczestnictwa w konferencjach naukowych z udziałem przedstawicieli uczelni zagranicznych.

Nasi studenci odbywają praktyki w firmach w Specjalnej Strefie Ekonomicznej Mielcu, w której dominują podmioty z kapitałem zagranicznym, transferujące wiedzę z krajów będących siedzibami korporacji. Uruchomienie specjalności obejmującej zarządzanie produkcją w aspekcie ekonomicznym odbyło się na wniosek PZL Mielec, będącej wówczas częścią globalnej korporacji Sikorsky, a obecnie także Lockheed Martin. Wpływ na koncepcję kształcenia naszej uczelni ma dr Bogdan Ostrowski, wieloletni dyrektor techniczny PZL-Mielec. Z pewnością na umiędzynarodowienie ma wpływ współpraca WSGiZ z Instytutem Industry 4.0, na którego czele stoi prof. Mariusz Bednarek, wykładowca wielu zagranicznych uczelni i wybitny specjalista od światowych trendów w zakresie Przemysłu 4.0.

Uczelnia przygotowała w swojej ofercie dydaktycznej według zaleceń poprzedniej wizytacji PKA przedmiot w języku angielskim, pt. "Intercultural Communication in Business", który prowadzi dr Marek Paduch. Promotorzy zalecają również wykorzystanie przy procesie przygotowania prac licencjackich literatury zagranicznej.

Aktualnie studenci wybierający język angielski rozpoczynają nauczanie języka angielskiego od poziomu średniozaawansowanego. Zakres zagadnień z zakresu słownictwa i gramatyki pozwala na nauczanie języka skutkującego efektami na poziomie B2. Weryfikacja efektów uczenia się z języka obcego obejmuje trzy główne metody weryfikacji kompetencji językowych: aktywność na zajęciach, test pisemny oraz test ustny.

Niestety z uwagi na niewielki rozmiar uczelni skala wymiany międzynarodowej uczelni jest bardzo ograniczona. Pracownik naukowo-dydaktyczny WSGiZ w ramach współpracy z Centro de Innovacion y Transferencia de Andalucia, CITAndalucia przy realizacji projektu badawczego dotyczącego funkcjonowania systemów innowacyjnych w gospodarce uczestniczył w wyjeździe studyjnym do Malagi. Doświadczenia ze współpracy zostały wykorzystane przy opracowaniu przedmiotu: „Narodowe i regionalne systemy innowacji”.

Wykładowcy WSGiZ współpracują naukowo z Uniwersytetem Ekonomicznym w Bratysławie. Owocem tej współpracy było przekazanie WSGiZ przez prof. dr hab. Stefana Kassaya, wybitnego słowackiego naukowca i praktyka z zakresu zarządzania kilkuset książek z zakresu współczesnego zarządzania.

Wymiana międzynarodowa studentów nie zachodzi, ponieważ realizujemy jedynie studia niestacjonarne i studenci generalnie nie są zainteresowani wyjazdem w ramach wymiany międzynarodowej między uczelniami, bo wiązało by się to z koniecznością rezygnacji z pracy zawodowej.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Rozszerzenie programu kształcenia o możliwość wyboru przez studenta przedmiotów prowadzonych w języku obcym.	Uczelnia przygotowała w swojej ofercie dydaktycznej według zaleceń poprzedniej wizytacji PKA przedmiot w języku angielskim, pt. """, który prowadzi dr Marek Paduch.
2.	Nawiązanie współpracy z zagranicznymi ośrodkami w	Niewielki możliwości finansowe WSGiZ, okres pandemiczny związany z COVID-19 oraz brak zainteresowania

	<p>celu umożliwienia studentom wyjazdów na międzynarodowe wymiany.</p>	<p>pracujących zawodowo studentów wpłynęły na brak formalnego zintensyfikowania współpracy z zagranicznymi ośrodkami. Współpraca nieformalna z przedstawicielami Uniwersytetu Ekonomicznego w Bratysławie zaowocowała otrzymaniem przez uczelnię kilkuset książek z zakresu zarządzania. Uczelnia podejmuje starania na rzecz większego sformalizowania tej współpracy.</p>
--	--	---

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

WSGiZ jest uczelnią bardzo elastyczną w zakresie dopasowania do potrzeb studentów. Wynika to z charakteru Uczelni, gdzie prowadzone są aktualnie jedynie studia niestacjonarne, a studenci łączą najczęściej pracę zawodową z nauką. W związku z tym zjazdy odbywają się po zasięgnięciu opinii samorządu studenckiego w piątki, soboty i niedziele. Zajęcia w piątki rozpoczynają się o godz. 16.00 i trwają do godziny 20.50. Zajęcia w soboty i niedziele rozpoczynają się o godz. 8.00 lub 9.00 i trwają maksymalnie do godz. 19.00. W celu ułatwienia organizacji seminariów dyplomowych prowadzonych przez nauczycieli akademickich dojeżdżających do Mielca seminaria dyplomowe organizowane są również za pomocą platformy TEAMS.

Ważną rolę w polityce Uczelni odgrywa wsparcie potrzeb studentów z niepełnosprawnością. Pomieszczenia uczelni dostosowane są do potrzeb osób niepełnosprawnych. Udogodnienia dla osób niepełnosprawnych zostały przedstawione w raporcie powyżej.

Dla osób niepełnosprawnych przeprowadzane są kursy z zakresu obsługi uczelnianej sieci TEAMS. Uczelnia przeprowadza dodatkowe zajęcia z języka obcego dla osób z niepełnosprawnością (ruchową i słuchową) bez dodatkowej opłaty.

Studenci mogą korzystać z konsultacji u wykładowców. Uzyskują pełne wsparcie przy przypisaniu prac dyplomowych podczas seminariów dyplomowych. Mają udostępniany kontakt e-mailowy z prowadzącymi zajęcia. Z niektórych przedmiotów uczelnia przygotowała skrypty. Do większości przedmiotów studenci otrzymują od wykładowców materiały dydaktyczne. Studenci przed egzaminami ustnymi otrzymują listę pytań egzaminacyjnych z zakresem materiału do przygotowania.

Na uczelni utworzono koło naukowe z zakresu ekonomii, finansów i zarządzania. Opiekunami koła są nauczyciele akademicki specjalizujący się we wzmiarkowanym zakresie. Studenci mogą w ramach koła rozwijać swoje zainteresowania naukowe. Efektem pracy koła są np. referaty studenckie przygotowywane na konferencje naukowe Uczelni. Podczas odbywającej się w 2022 roku konferencji pt.: „Współczesne wyzwania rozwojowe w okresie turbulencji w gospodarce światowej”, odbyła się specjalna sesja z referatami studentów z koła naukowego. Podczas konferencji naukowych studenci uczelni mogą wysłuchać i uczestniczyć w dyskusji z nauczycielami akademickimi, przedstawicielami świata biznesu oraz przedstawicielami instytucji otoczenia biznesu i administracji publicznej. Studenci WSGiZ uczestniczyli w konkursie pt.: „Akademickie Mistrzostwa Menedżerskie”, uzyskując bardzo dobre wyniki za prowadzenie wirtualnego przedsiębiorstwa. Uczestnictwo to odbywało się pod opieką mgr Olimpii Niziołek prowadzącej zajęcia na naszej uczelni.

Uczelnia wspiera również aktywność sportową naszych studentów. Studentką naszej uczelni była uczestniczka dwóch Olimpiad, czterokrotna mistrzyni Polski i rekordzistka Polski w chodzie sportowym Paulina Buziak. Uczestniczyła ona w zawodach mając status studenta naszej uczelni, a nasza uczelnia udzielała wsparcia jej macierzystemu klubowi sportowemu. Aktualnie studentami naszej uczelni są zaś piłkarze ręczni z profesjonalnych klubów sportowych, którzy korzystają ze specjalnego wsparcia WSGiZ przy realizacji toku studiów .

Uczelnia utrzymując kontakty z różnymi przedsiębiorstwami i biurami rachunkowymi przekazuje studentom informacje na temat możliwości zatrudnienia oraz pośredniczy i pomaga przy znalezieniu pracy, stażu lub miejsca praktyki. W sytuacji, kiedy student poszukuje miejsca odbycia praktyki zawodowej, WSGiZ umożliwia znalezienie takiego miejsca, co niejednokrotnie przynosiło efekt w postaci stałego zatrudnienia studenta. Osoby niepełnosprawne miały możliwość odbycia praktyki w dziekanacie Uczelni. Uczelnia pośredniczy w przekazywaniu informacji dotyczących miejsc pracy i stażów różnych instytucji, w tym dla osób niepełnosprawnych (np. PFRON). Uczelnia przekazuje także regularnie informacje studentom na temat możliwości kontynuowania studiów na studiach magisterskich poza WSGiZ oraz na studiach podyplomowych w ramach WSGiZ.

System motywacji studentów do osiągania lepszych wyników opiera się na stypendiach rektora dla najlepszych studentów. Kryterium przyznawania stypendiów to osiągnięcie wysokiej średniej z toku studiów z dwóch poprzedzających dany rok akademicki semestrów studiów oraz dodatkowa aktywność naukowa, np. udział w kole naukowym, konferencjach naukowych itp. Ze stypendium rektora może korzystać 10 % studentów na kierunku „ekonomia”. Studenci aktywni w kole naukowym mają możliwość opublikowania artykułów w wydawnictwach WSGiZ.

Na początku roku władze uczelni i pracownicy dziekanatu organizują spotkanie informacyjne ze studentami pierwszego roku, informując o wszelkich formach wsparcia dla studentów w postaci stypendiów socjalnych, z tytułu niepełnosprawności oraz przyznawanych od drugiego roku stypendiów rektora dla najlepszych studentów. Przekazywana jest także informacja na temat możliwości i warunków uzyskania zapomóg. Informacje na temat warunków przyznawania stypendiów są udostępniane studentom na tablicach informacyjnych i na stronie internetowej WSGiZ. W trakcie studiów w dziekanacie studenci mają możliwość na bieżąco uzyskać informacji na temat możliwości uzyskania stypendiów i zapomóg.

Wnioski studentów przekazywane są Dziekanowi lub Rektorowi Uczelni i są na bieżąco rozpatrywane. Władze WSGiZ nie stwierdziły, aby w społeczności akademickiej zaistniały zjawiska dyskryminacji lub przemocy. W tym zakresie nie zgłoszono żadnych skarg. Natomiast w celu zapewnienia bezpieczeństwa studentów i pracowników na terenie uczelni, WSGiZ podpisało umowę z firmą ochrony mienia i osób „Karabela”.

Obsługą administracyjną studentów zajmuje się dziekanat WSGiZ, w którym aktualnie pracują trzy osoby. Obsługa studentów jest w wymiarze czasowym bardzo elastyczna, tzn. nie odbywa się w wyznaczonych godzinach, ale w całym okresie pracy dziekanatu. Dziekanat realizuje obsługę administracyjną całego toku studiów. Sprawy rozpatrywane są na bieżąco, a obsługa posiada wysokie oceny pracy ze strony studentów. Wszystkie osoby pracujące w dziekanacie posiadają wykształcenie wyższe. Kierownik dziekanatu posiada kilkudziesięcioletnie doświadczenie w pracy w dziekanacie WSGiZ. Kolejna osoba pracująca w dziekanacie ma dziesięcioletnie doświadczenie pracy w dziekanacie WSGiZ.

Bardzo dobrze układa się współpraca władz z samorządem studenckim. Samorząd studencki wykazuje dużą aktywność w kontaktach z władzami uczelni oraz z nauczycielami akademickimi i innymi osobami prowadzącymi zajęcia. Przedstawiciele samorządu studenckiego uczestniczą w

posiedzeniach Senatu WSGiZ, mogą wówczas zgłaszać swoje wnioski w tematach dydaktycznych i organizacyjnych. Uczelnia wspiera finansowo samorząd studencki przy organizacji Balów Studenckich (dwóch w ciągu roku), które pełnią ważną funkcję integracyjną społeczności studenckiej.

System wsparcia oraz motywowania studentów jest na bieżąco monitorowany przez władze WSGiZ. Komisja stypendialna w każdym roku w oparciu o symulacje kwestury ustala szczegółowe kryteria przyznawania stypendiów. W komisjach stypendialnych uczestniczą przedstawiciele studentów, którzy mogą tu zgłaszać swoje wnioski i stanowią większość członków komisji. Zaangażowanie wspierającej dodatkowo proces kształcenia kadry w pracę na Uczelni jest oceniane przez Rektora WSGiZ. Osoby te są motywowane dodatkowym wynagrodzeniem.

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Powołanie na uczelni koła naukowego.	Na Uczelni utworzono koło naukowe z zakresu ekonomii, finansów i zarządzania, którego opiekunami a specjaliści z obszaru tych dyscyplin.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Warunki przyjęcia na studia w WSGiZ zamieszczone są na stronie internetowej WSGiZ Uchwała o warunkach przyjęcia na studia zamieszczana jest na stronie internetowej i na stronie BIP. Studenci oraz kandydaci do podjęcia studiów w Wyższej Szkole Gospodarki i Zarządzania mają na stronie WSGiZ dostęp do informacji w zakresie oferty kształcenia, wykładów, ćwiczeń i przedmiotów do wyboru objętych programem studiów. Na stronie WSGiZ zamieszczony jest program studiów oraz statut WSGiZ. Studenci posiadają także dostęp do zawartych w „Regulaminie studiów” informacji dotyczących ogólnych zasad zaliczania przedmiotów i sesji egzaminacyjnej. Szczegółowe informacje dotyczące zaliczania przedmiotów przekazywane na pierwszych zajęciach przez prowadzących zajęcia. Na stronie internetowej dostępne są informacje dotyczące zasad przyznawania stypendiów. Na stronie internetowej dostępna jest także informacja dotycząca zasad odbywania i zaliczania praktyk zawodowych.

Na pierwszych zajęciach Dziekan i przedstawiciele dziekanatu organizują spotkanie informacyjne ze studentami pierwszego roku, przekazując najważniejsze informacje dotyczące procesu kształcenia, odbywania i zaliczania praktyk zawodowych, informacje o wszelkich formach wsparcia dla studentów w postaci stypendiów socjalnych, z tytułu niepełnoprawności oraz przyznawanych od drugiego roku stypendiów rektora dla najlepszych studentów. Przekazywana jest także informacja na temat możliwości i warunków uzyskania zapomóg.

Studenci mają internetowy dostęp do informacji dotyczących zasad dyplomowania oraz wymogów formalnych dotyczących przygotowania i pisanie prac licencjackich. Przed egzaminem dyplomowym studenci mają udostępnioną na stronie internetowej WSGiZ listę pytań związanych z kierunkiem studiów i swoimi specjalnościami. Na bieżąco na stronie internetowej zamieszczane są bezpośrednio

przez pracowników dziekanatu wszelkie aktualności dotyczące studiów. Na stronie internetowej z wyprzedzeniem zamieszczane są wszelkie ewentualne zmiany w harmonogramie studiów.

Wszelkie wnioski studentów odnośnie ich potrzeb w zakresie informacji są na bieżąco analizowane przez władze uczelni i w przypadku stwierdzenia zasadności, stosowne informacje są zamieszczane na stronie WSGiZ.

Równocześnie władze Uczelni i nauczyciel akademicki komunikują się ze studentami na bieżąco poprzez starostów poszczególnych roczników studiów.

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Ujęcie publicznego dostępu do informacji jako procesu w ramach Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia	Wprowadzono do Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia publiczny dostęp do informacji jako proces.
2.	Opublikowanie sylabusów w formie skróconej.	Opublikowano na stronie internetowej skrócone wersje sylabusów.
3.	Udostępnienie na stronie internetowej pełnego programu studiów.	Udostępniono na stronie internetowej pełny program studiów.
4.	Organizowanie co roku spotkań ze studentami, na którym mogą oni wyrazić bieżące opinie dotyczące programu kształcenia.	Podczas każdego posiedzenia Senatu WSGiZ przedstawiciele studentów mogą zgłaszać opinie dotyczące programu studiów. Opinie te wyrażane są w imieniu studentów wobec władz uczelni na bieżąco przez starostów poszczególnych roczników studiów.
5.	Dokonanie przeglądu informacji zawartych na stronie internetowej pod kątem ich aktualności.	Dokonano przeglądu informacji zawartych na stronie internetowej pod kątem ich aktualności, usuwając informacje nieaktualne i zamieszczając informacje aktualne.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Polityka jakości kształcenia na kierunku „ekonomia” odgrywa w WSGiZ kluczową rolę. Uczelnia wdrożyła systemowe mechanizmy w ramach realizacji tej polityki. Realizacja tej polityki odbywa poprzez istnienie wewnętrznego systemu oceny poziomu i jakości kształcenia, stymulującego stosowne korekty organizacji procesu kształcenia. Celem istnienia systemu jest właściwa realizacja procesu nauczania, efektywny system projektowania i realizacji zadań dydaktycznych oraz właściwa dokumentacja procesu dydaktycznego. System ma także sprzyjać optymalnemu wykorzystaniu nowoczesnych technologii w procesie nauczania.

Do podstawowych procedur sprzyjających jakości kształcenia zaliczyć należy:

1. właściwe projektowanie i realizacja zajęć dydaktycznych,
2. okresowe oceny programów kształcenia,
3. właściwa organizacja czasu pracy nauczycieli akademickich,
4. okresowe przeglądy kadr,
5. badanie opinii studentów o systemie nauczania,
6. badanie opinii absolwentów i pracodawców o użyteczności uzyskanego wykształcenia w pracy zawodowej.

Za ewaluację jakości kształcenia na kierunku „ekonomia” odpowiedzialny jest Dziekan. Dziekan formułuje również wnioski odnośnie doskonalenia jakości kształcenia na kierunku. Sprawuje on zarazem nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem studiów.

Procedura dokonywania zmian w programie studiów przebiega w WSGiZ według następującego schematu. Projekt zmian w programie przygotowuje dziekan WSGiZ po konsultacjach z nauczycielami akademickimi oraz z samorządem studenckim. Dziekan przygotowuje projekt zmian w programie we współpracy z prorektorem do spraw naukowych oraz z nauczycielami akademickimi posiadającymi dorobek naukowy w zakresie dyscyplin naukowych do których odnoszą się efekty uczenia się kierunku lub doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią. Konsultowane są również osoby z otoczenia społeczno-gospodarczego Uczelni. Uchwała o zmianach w programie studiów na kierunku ekonomia uchwalana jest przez Senat Wyższej Szkoły Gospodarki i Zarządzania. Uchwała ta dotyczy także sylabusów nowych przedmiotów, które określają przedmiotowe efekty uczenia się, formę zaliczania przedmiotu itp.

Ważną częścią prezentowanego systemu zapewnienia jakości, jest wewnętrzny system kontroli i oceny jakości kształcenia. Proponowany w jego ramach system ocen dotyczy najważniejszych aspektów organizacyjnych i proceduralnych sprzyjających jakości kształcenia.

Wewnętrzny system jakości kształcenia w Wyższej Szkole Gospodarki i Zarządzania funkcjonuje od dnia 18 marca 2011 roku. Podstawą jego realizacji są: *Procedury jakości mierzenia pracy uczelni - narzędzia i metody* zatwierdzone Uchwałą Nr 2/03/2011 Rady Wydziału Ekonomii w Mielcu Wyższej Szkoły Gospodarki i Zarządzania z dnia 18 marca 2011 roku. Celem przyjęcia i wdrożenia systemu jakości kształcenia pod nazwą *Procedury jakości mierzenia pracy uczelni - narzędzia i metody* jest:

- ✓ zatwierdzenie, monitorowanie i okresowy przegląd planów studiów i programów kształcenia i związanych z nimi efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji/postaw społecznych,
- ✓ doskonalenie organizacji procesu dydaktycznego, w tym organizacji i warunków prowadzenia zajęć dydaktycznych, metod kształcenia, stosowanych kryteriów i procedur oceny studentów,
- ✓ dbanie o wysokie kwalifikacje kadry dydaktycznej i podniesienie rangi pracy dydaktycznej,
- ✓ włączenie w proces zapewnienia jakości kształcenia studentów oraz pracodawców, poprzez zbieranie opinii studentów i absolwentów na temat realizacji procesu dydaktycznego i nabytych kompetencji oraz opinii pracodawców na temat przygotowania studentów do pracy zawodowej,
- ✓ rozwijanie samorządności studenckiej, dbałość o sprawy studentów, zapewnienie zasobów niezbędnych do prowadzenia działalności naukowej i dydaktycznej,
- ✓ zapewnienie powszechnego dostępu do informacji o efektach kształcenia, metodach oceny i weryfikacji efektów kształcenia,
- ✓ opracowanie form promocji Wydziału Ekonomii w Mielcu w przestrzeni publicznej.

Zawarte w nim cele stanowią podstawę oceny jakości i weryfikacji efektów uczenia się na kierunku „Ekonomia”. Weryfikacja efektów kształcenia oparta jest na miernikach ilościowych i jakościowych. Dla doskonalenia procesu kształcenia dokonywane są okresowe (zwykle przed rozpoczęciem nowego roku akademickiego i przed kolejnym semestrem) przeglądy planów i programów studiów pod kątem realizacji założonych efektów kształcenia i sposobów ich weryfikacji. Oceny programów studiów są podstawą aktualizacji sylabusów. Sylabusy opracowywane są w języku polskim, a student może zapoznać się z opisem i oceną efektów uczenia się z uwzględnieniem wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych. Student świadomy jest również wstępnych wymagań ze strony prowadzącego dany przedmiot, treści kształcenia oraz form i kryteriów weryfikacji wiedzy.

W celu realizacji założonego poziomu jakości kształcenia student jest informowany szczegółowo przed zajęciami o wymogach i kryteriach zaliczenia przedmiotu.

Podstawowymi kryteriami weryfikacji efektów kształcenia są egzaminy, prace kontrolne, kolokwia, projekty badawcze, aktywność na zajęciach, referaty, opracowania określonych tematów i ich prezentacje. Wszystkie przedmioty przewidziane w planie i programie kształcenia posiadają przypisane punkty ECTS. Informacje dla studentów o punktach ECTS zawarte są w sylabusach przedmiotu. Odzwierciedlają one nakład pracy studenta, który związany jest z uzyskaniem założonych dla danego przedmiotu efektów kształcenia. Jeden punkt ECTS odpowiada efektom kształcenia, których uzyskanie wymaga od przeciętnego studenta 25 godzin pracy.

W Wyższej Szkole Gospodarki i Zarządzania w celu weryfikacji samodzielności napisanej pracy licencjackiej stosowany jest Jednolity System Antyplagiatowy, istotny element systemu przeciwdziałania zjawiskom patologicznym w procesie kształcenia. Wynik badań systemu warunkuje przyjęcie ostatecznej wersji pracy dyplomowej przez promotora.

Informacje otrzymywane w ramach relacji WSGiZ z pracodawcami służą z kolei do weryfikacji programu studiów pod kątem przydatności wiedzy i umiejętności na rynku pracy.

Ważnym elementem oceny i weryfikacji jakości kształcenia są narzędzia do mierzenia jakości pracy w Wyższej Szkole Gospodarki i Zarządzania.

Do mierzenia jakości pracy służą następujące narzędzia:

1. Karta oceny pracy Uczelni;
2. Kwestionariusz oceny zajęć dydaktycznych;

3. Arkusz wyników egzaminów;
4. Arkusz hospitacji zajęć dydaktycznych;

Opis narzędzi mierzenia jakości pracy funkcjonujących w Wyższej Szkole Gospodarki i Zarządzania na kierunku „ekonomia” w Mielcu:

1. Karta oceny pracy Uczelni jest anonimową ankietą dla studentów zawierającą pytania związane z pracą Dziekana, Dziekanatu i uwagami studentów. Jakościowa ocena pracy Uczelni jest przeprowadzana wśród studentów w każdym roku akademickim.
2. Kwestionariusz oceny zajęć dydaktycznych Uczelni jest anonimową ankietą dla studentów zawierającą pytania związane z pracą nauczyciela, poziomem nauki na studiach oraz innymi uwagami studentów. Jakościowa ocena kadry akademickiej jest przeprowadzana wśród studentów w każdym semestrze danego roku akademickiego.
3. Arkusz wyników egzaminów jest arkuszem zawierającym liczbę studentów podchodzących do egzaminu, liczbą ocen (oceny: bardzo dobry, plus dobry, dobry, plus dostateczny, dostateczny i niedostateczny) oraz zestawienie procentowe wyników poszczególnych egzaminów.
4. Arkusz hospitacji zajęć dydaktycznych. Podstawowym celem procedury hospitacji zajęć dydaktycznych jest dążenie do systematycznej poprawy ich jakości. Ocena i zalecenia na temat prowadzenia zajęć dydaktycznych są przydatne do motywowania pracowników dydaktycznych, do dbałości o wyższą jakość zajęć, merytoryczną poprawność realizowanych tematów i doskonalenie metod dydaktycznych.

W ocenie hospitowanych zajęć zawarte są następujące kwestie:

- ✓ konstrukcja prowadzonych zajęć;
- ✓ przygotowanie prowadzącego;
- ✓ sposób określenia celu dydaktycznego;
- ✓ komunikatywność osoby prowadzącej zajęcia;
- ✓ umiejętność nawiązania kontaktu ze studentami i ich aktywizacja;
- ✓ wykorzystanie pomocy naukowych (audiowizualnych);
- ✓ wykazanie związku tematu zajęć z jego zastosowaniem w ekonomii.

Ogólna ocena zajęć powinna też zawierać zalecenia dla osoby hospitowanej, które służyłyby w przyszłości poprawie jakości kształcenia. Hospitujący ma obowiązek poinformować ocenianego pracownika o wynikach hospitacji i wskazać mocne oraz słabsze strony prowadzonych zajęć, aby na tej podstawie wspólnie opracować sposób poprawy jakości zajęć.

W związku z nieskutecznością dotychczasowych kanałów badania losów absolwentów poprzez kwestionariusze przesyłane do Uczelni, zdecydowano się powołać Klub Absolwenta WSGiZ, w którego pracach uczestniczą zwłaszcza absolwenci działający wcześniej w samorządzie studenckim, poprzez których staramy się utrzymywać kontakty z wszystkimi absolwentami uczelni (także poprzez grupy w *social mediach*).

Informacje uzyskane dzięki narzędziom mierzenia jakości pracy i opiniowania treści programowych wykorzystywane są następnie do sporządzenia raportów zbiorczych, na podstawie których formułowane są przez władze uczelni ewentualne zalecenia dotyczące poprawy pracy nauczycieli oraz modyfikacji programów studiów.

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Poddanie szczegółowej refleksji obszarów procesu kształcenia w odniesieniu do których stwierdzono usterki.	Zwiększono zdolność Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia do diagnozowania słabszych stron procesu kształcenia poprzez bieżące monitorowanie adekwatności programu studiów do potrzeb rynku pracy oraz zapewnienia jakości kształcenia. W efekcie zmodyfikowano np. istotnie procedurę realizacji modułu praktyk zawodowych oraz zmieniono strukturę specjalności, dostosowując treści kształcenia do nazwy specjalności.
2.	Należy zmodyfikować dotychczasowe rozwiązania w zakresie monitorowania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia.	Zmodyfikowano dotychczasowe rozwiązania w zakresie monitorowania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia.
3.	Należy podjąć działania związane zmonitorowaniem funkcjonowania systemu kształcenia ex post.	Podjęto działania związane z monitorowaniem funkcjonowania systemu kształcenia ex post, poprzez bieżącą analizę stosowanych przez nauczycieli akademickich pytań egzaminacyjnych, zagadnień problemowych, projektów itp.
4.	Należy zaprojektować i wdrożyć działania dotyczące monitorowania jakości procesu dyplomowania ex post.	Wdrożono działania dotyczące monitorowania jakości procesu dyplomowania ex post poprzez analizę przez władze WSGiZ adekwatności recenzji i oceny w odniesieniu do jakości pracy oraz oceny pracy z punktu widzenia potwierdzenia osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się.

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

Analiza SWOT programu studiów na ocenianym kierunku i jego realizacji, z uwzględnieniem szczegółowych kryteriów oceny programowej

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czynniki wewnętrzne	<p>Mocne strony</p> <ul style="list-style-type: none"> • mocne zaplecze kadry dydaktycznej o dużych osiągnięciach naukowych i zawodowych kompatybilnych z programem, • stwarzanie szansy osobom pracującym w Mielcu na zdobycie wyższego wykształcenia w miejscu ich zamieszkania zgodnego z obszarami ich pracy zawodowej, • kompatybilność specjalności z potrzebami lokalnego rynku pracy, • efekty i treści przedmiotowe o bardzo praktycznym charakterze, 	<p>Słabe strony</p> <ul style="list-style-type: none"> • niski, ale stabilny poziom rekrutacji w Mielcu, co uniemożliwia większe rozszerzenie zakresu specjalności w ramach kierunku, • większość studentów łączy pracę zawodową ze studiami, co uniemożliwiło WSGiZ prowadzenie studiów stacjonarnych, • niewielkie rozmiary Uczelni powodują, że nauczyciele akademicy zatrudnieni na etatach muszą prowadzić w niektórych przypadkach szerokie spektrum przedmiotów,
Czynniki zewnętrzne	<p>Szanse</p> <ul style="list-style-type: none"> • dobry kontakt WSGiZ z przedsiębiorcami, co stwarza studentom duże szanse na rynku pracy, a Uczelni pozwala dostosowywać ofertę studiów do zmieniających się potrzeb pracodawców, • istnienie w Mielcu bardzo rozbudowanego przemysłu w mieleckiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej, co daje studentom możliwość odbywania praktyk w firmach o światowym poziomie technologicznym, • budowanie dla naszych absolwentów oferty studiów podyplomowych związanych z lokalnym rynkiem pracy, 	<p>Zagrożenia</p> <ul style="list-style-type: none"> • poziom przychodów WSGiZ wzrastający w niższym tempie niż inflacja, przy wrastających oczekiwaniach płacowych wysoce wykwalifikowanej kadry dydaktycznej, • niski poziom rekrutacji, na skutek niżu demograficznego i intensyfikacja konkurencji ze strony uczelni z Rzeszowa i Krakowa, co skutkowałoby ograniczeniem oferty dydaktycznej.

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA
39-300 Mielec, ul. Biernackiego 6
(Pieczęć Uczelni) 75-605

DZIEKAN

.....
dr Anurzej Srowron
(podpis Dziekana/Kierownika jednostki)

REKTOR
Wyższej Szkoły Gospodarki i Zarządzania

.....
dr Tadeusz Matuszkiewicz
(podpis Rektora)

Mielec, dnia 29.09.2023
(miejsowość)

Część III. Załączniki

Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów

Tabela 1. Liczba studentów ocenianego kierunku²

Poziom studiów	Rok studiów	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki	Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki
I stopnia	I	-	-	55	50
	II	-	-	56	53
	III	-	-	59	50
	IV	-	-	-	-
II stopnia	I	-	-	-	-
	II	-	-	-	-
jednolite studia magisterskie	I	-	-	-	-
	II	-	-	-	-
	III	-	-	-	-
	IV	-	-	-	-
	V	-	-	-	-
	VI	-	-	-	-
Razem:				170	153

Tabela 2. Liczba absolwentów ocenianego kierunku w ostatnich trzech latach poprzedzających rok przeprowadzenia oceny

Poziom studiów	Rok ukończenia	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku	Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku
I stopnia	2022	-	-	54	54
	2021	-	-	70	51
	2020	-	-	54	43

² Należy podać liczbę studentów ocenianego kierunku, z podziałem na poziomy, lata i formy studiów (z uwzględnieniem tylko tych poziomów i form studiów, które są prowadzone na ocenianym kierunku).

II stopnia	...	-	-	-	-
	...	-	-	-	-
	...	-	-	-	-
jednolite studia magisterskie	...	-	-	-	-
	...	-	-	-	-
	...	-	-	-	-
Razem:				178	148

Tabela 3. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.).³

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	6 semestrów, 180-183
Łączna liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁴	1160-1200
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	163-166
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	104-107
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych – w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	-
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	69-72
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym	17
Wymiar praktyk zawodowych ⁵	27 tygodni/810 godz.
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	-
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	180 (183)/30 (opcjonalnie)

³ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

⁴ Proszę podać łączną liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów bez liczby godzin praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki).

⁵ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

Tabela 4. Zajęcia lub grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne⁶

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
Matematyka	Ćwiczenia	30	4
Mikroekonomia	Ćwiczenia	30	4
Podstawy makroekonomii	Ćwiczenia	30	3
Zarządzanie	Wykład	15	3
Prawo	Wykład	30	4
Statystyka	Ćwiczenia	15	2
Rachunkowość	Wykład/ćwiczenia	30	5
Ekonometria	Ćwiczenia	15	2
Technologia informacyjna	Ćwiczenia/laboratorium	30	5
Język obcy	Lektorat	120	14
Ekonomia integracji europejskiej	Ćwiczenia	15	2
Podstawy marketingu	Ćwiczenia	30	5
Polityka rozwoju	Ćwiczenia	15	2
Analiza ekonomiczna	Wykład/ćwiczenia	30	5
Działalność gospodarcza	Wykład/ćwiczenia	30	4
Prognozowanie i symulacje	Ćwiczenia	15	3
Programowanie rozwoju UE	Ćwiczenia	15	2
Logistyka zaopatrzenia i dystrybucji	Ćwiczenia	15	2
Techniki negocjacji	Ćwiczenia	15	4
Bankowość	Ćwiczenia	15	3
Internacjonalizacja i globalizacja przedsiębiorstw	Ćwiczenia	15	3
Rachunkowość zarządcza	Wykład/ćwiczenia	30	5
Zarządzanie jakością	Ćwiczenia	15	3
Lean management	Wykład/ćwiczenia	30	4
Przygotowanie i zarządzanie	Wykład/ćwiczenia	30	4

⁶ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

projektami			
Techniki twórczego myślenia	Ćwiczenia	15	2
Zarządzanie strategiczne	Wykład/ćwiczenia	30	6
Zarządzanie łańcuchami dostaw	Ćwiczenia	15	3
Zarządzanie zasobami ludzkimi	Wykład	15	2
Narodowe i regionalne systemy innowacyjne	Ćwiczenia	15	2
Intercultural Communication in Business	Ćwiczenia	15	2
Finanse jednostek samorządu terytorialnego	Wykład/Ćwiczenia	30	4
Gospodarka komunalna i mieszkaniowa	Ćwiczenia	15	2
Samorząd terytorialny w Polsce i UE	Ćwiczenia	15	5
Organizacja administracji publicznej	Ćwiczenia	15	3
Rachunkowość finansowa	Wykład/ćwiczenia	45	4
Programy komputerowe w rachunkowości	Ćwiczenia/laboratorium	45	7
Rachunkowość podatkowa	Ćwiczenia	15	2
Analiza sprawozdań finansowych	Wykład/ćwiczenia	30	4
Rachunkowość bankowa i instytucji finansowych	Wykład	15	3
Zagraniczne źródła finansowania biznesu	Ćwiczenia	15	3
Zarządzanie ryzykiem bankowym	Ćwiczenia	15	2
	Razem:	1005	150
	Specjalność ZPiL (obligatoryjnie)	750	107
	Specjalność GiAP (obligatoryjnie)	740	104
	Specjalność RiB (obligatoryjnie)	780	107

Tabela 6. Informacja o programach studiów/zajęciach lub grupach zajęć prowadzonych w językach obcych⁷

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)
Intercultural Communication Business in	Ćwiczenia	5/6	Niestacjonarne	angielski	10-25 (opcjonalnie)

⁷ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie. Jeżeli wszystkie zajęcia prowadzone są w języku obcym należy w tabeli zamieścić jedynie taką informację.

Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających

Cz. I. Dokumenty, które należy dołączyć do raportu samooceny (wyłącznie w formie elektronicznej)

1. Program studiów dla kierunku studiów, profilu i poziomu opisany zgodnie z art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1668 z późn. zm.) oraz § 3-4 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.)
2. Obsadę zajęć na kierunku, poziomie i profilu w roku akademickim, w którym przeprowadzana jest ocena.
3. Harmonogram zajęć na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych, obowiązujący w semestrze roku akademickiego, w którym przeprowadzana jest ocena, dla każdego z poziomów studiów.
4. Charakterystykę nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia lub grupy zajęć wykazane w tabeli 4, tabeli 5 (jeśli dotyczy ocenianego kierunku) oraz opiekunów prac dyplomowych (jeśli dotyczy ocenianego kierunku), a w przypadku kierunku pielęgniarstwo lub położnictwo także nauczycieli akademickich oraz inne osoby prowadzące zajęcia odpowiednio z podstaw opieki pielęgniarstwa lub podstaw opieki położniczej, sporządzoną wg następującego wzoru:

Imię i nazwisko:
Tytuł naukowy/dziedzina, stopień naukowy/dziedzina oraz dyscyplina, tytuł zawodowy (w przypadku tytułu zawodowego lekarza – specjalizacja), rok uzyskania tytułu/stopnia naukowego/tytułu zawodowego:
Wykaz zajęć/grup zajęć i godzin zajęć prowadzonych na ocenianym kierunku przez nauczyciela akademickiego lub inną osobę w roku akademickim, w którym przeprowadzana jest ocena.
Charakterystyka dorobku naukowego ze wskazaniem dziedzin nauki/sztuki oraz dyscypliny/dyscyplin naukowych/artystycznych, w której/których dorobek się mieści (do 600 znaków) oraz wykaz co najwyżej 10 najważniejszych osiągnięć naukowych/artystycznych ze szczególnym uwzględnieniem ostatnich 6 lat, wraz ze wskazaniem dat uzyskania (publikacji naukowych/osiągnięć artystycznych, patentów i praw ochronnych, zrealizowanych projektów badawczych, nagród krajowych/międzynarodowych za osiągnięcia naukowe/artystyczne), ze szczególnym uwzględnieniem osiągnięć odnoszących się do ocenianego kierunku i prowadzonych na nim zajęć.
Charakterystyka doświadczenia i dorobku dydaktycznego (do 600 znaków) oraz wykaz co najwyżej 10 najważniejszych osiągnięć dydaktycznych ze szczególnym uwzględnieniem ostatnich 6 lat, wraz z wskazaniem dat uzyskania (np. autorstwo podręczników/materiałów dydaktycznych, wdrożone innowacje dydaktyczne, nagrody uzyskane przez studentów, nad którymi nauczyciel akademicki sprawował opiekę naukową/artystyczną, opieka nad beneficjentem Diamentowego Grantu, uruchomienie nowego kierunku studiów/specjalności/zajęć/grupy zajęć, opieka nad kołem naukowym, prowadzenie zajęć w języku obcym, w tym w uczelni zagranicznej, np. w ramach mobilności nauczycieli akademickich).

Opis doświadczenia zawodowego w powiązaniu z celami kształcenia, efektami uczenia się zakładanymi dla ocenianego kierunku oraz treściami programowymi (jeśli dotyczy).

5. Charakterystyka wyposażenia sal wykładowych, pracowni, laboratoriów i innych obiektów, w których odbywają się zajęcia związane z kształceniem na ocenianym kierunku, a także informacja o bibliotece i dostępnych zasobach bibliotecznych i informacyjnych.
6. Wykaz tematów prac dyplomowych uporządkowany według lat, z podziałem na poziomy oraz formy studiów; wykaz można przygotować według przykładowego wzoru:

Studia stacjonarne pierwszego stopnia (jeśli dotyczy)⁸							
Nr albumu	Tytuł pracy dyplomowej	Rok	Tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna	Tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta	Ocena pracy	Ocena egzaminu dyplomowego	Ocena na dyplomie
Studia niestacjonarne pierwszego stopnia (jeśli dotyczy)							
Nr albumu	Tytuł pracy dyplomowej	Rok	Tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna	Tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta	Ocena pracy	Ocena egzaminu dyplomowego	Ocena na dyplomie
Studia stacjonarne drugiego stopnia (jeśli dotyczy)							
Nr albumu	Tytuł pracy dyplomowej	Rok	Tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna	Tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta	Ocena pracy	Ocena egzaminu dyplomowego	Ocena na dyplomie

⁸ Należy uwzględnić prace dyplomowe ze wszystkich poziomów i form studiów na ocenianym kierunku z ostatnich dwóch lat poprzedzających rok, w którym przeprowadzana jest ocena. W przypadku, gdy łączna liczba absolwentów z ostatnich dwóch lat przekracza 100 – należy uwzględnić prace dyplomowe ze wszystkich poziomów i form studiów na ocenianym kierunku z ostatniego roku poprzedzającego rok, w którym przeprowadzana jest ocena.

Studia niestacjonarne drugiego stopnia (jeśli dotyczy)							
Nr albumu	Tytuł pracy dyplomowej	Rok	Tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna	Tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta	Ocena pracy	Ocena egzaminu dyplomowego	Ocena na dyplomie
Studia stacjonarne jednolite magisterskie (jeśli dotyczy)							
Nr albumu	Tytuł pracy dyplomowej	Rok	Tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna	Tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta	Ocena pracy	Ocena egzaminu dyplomowego	Ocena na dyplomie
Studia niestacjonarne jednolite magisterskie (jeśli dotyczy)							
Nr albumu	Tytuł pracy dyplomowej	Rok	Tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna	Tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta	Ocena pracy	Ocena egzaminu dyplomowego	Ocena na dyplomie

7. Akceptowalnymi formatami są: .doc, .docx, .gif, .png, .jpg (jpeg), .odt, .ods, .pdf, .rtf, .ppt, .pptx, .odp, .txt, .xls, .xlsx, .xml.
8. Nazwy plików nie mogą być dłuższe niż 15 znaków i nie mogą zawierać następujących znaków: ~ "# % & *: < > ? / \ { | } & % # (spacje wiodące i końcowe w nazwach plików lub folderów również nie są dozwolone).
9. Pliki lub foldery nie mogą być skompresowane.

Cz. II. Materiały, które należy przygotować do wglądu podczas wizytacji, w tym dodatkowo wskazane przez zespół oceniający PKA, po zapoznaniu się zespołu z raportem samooceny

1. Wskazane przez zespół oceniający prace egzaminacyjne, pisemne prace etapowe, projekty zrealizowane przez studentów, prace artystyczne z zajęć kierunkowych (z ostatnich dwóch semestrów poprzedzających wizytację).
2. Struktura ocen z egzaminów/zaliczeń ze wskazanych przez zespół oceniający zajęć i sesji egzaminacyjnych (z ostatnich dwóch semestrów poprzedzających wizytację).
3. Dokumentacja dotycząca procesu dyplomowania absolwentów wskazanych przez zespół oceniający. Dokumentacja powinna uwzględniać pracę dyplomową, suplement do dyplomu, recenzje pracy dyplomowej, protokół egzaminu dyplomowego.
4. Dokumenty dotyczące organizacji, przebiegu i zaliczania praktyk zawodowych, jeśli praktyki zawodowe są uwzględnione w programie studiów na ocenianym kierunku.
5. Charakterystyka profilu działalności instytucji, z którymi jednostka współpracuje w realizacji programu studiów, a w szczególności tych, w których studenci odbywają praktyki zawodowe, jeśli praktyki zawodowe są uwzględnione w programie studiów na ocenianym kierunku (w formie elektronicznej).
6. Wykaz osiągnięć, których autorami/twórcami/realizatorami lub współautorami/współtwórcami/współrealizatorami są studenci ocenianego kierunku z ostatnich 5 lat poprzedzających rok, w którym prowadzona jest wizytacja (w formie elektronicznej).
7. Informacja o zasadach rozwiązywania konfliktów, a także reagowania na przypadki zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, jak również wszelkich form dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie i studentów oraz sposobach pomocy jej ofiarom,
8. Informacja o ocenach/akredytacjach kierunku dokonanych przez instytucje zagraniczne lub inne instytucje krajowe oraz opis działań naprawczych i doskonalących podjętych w odpowiedzi na zalecenia tych instytucji (w formie elektronicznej).

